

CULTURA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTELOR PE AN:
Pentru învățători, profesori, studenți și săteni 200 Lei
"autoritățile sătești" 300
"instituții particulare și de stat" 400
Iar dela 500 de lei în sus, pentru sprijinitorii acestei foți.

„LUMINEAZA-TE ȘI VEI FI: VOIEȘTE ȘI VEI PUTEA”
C. A. ROSETTI.

Director:
Generalul NICOLAE PETALA

REDACȚIA, STR. REGALA Nr. 16.

BUGUREȘTI, 1 SEPTEMBRIE 1929

ADMINISTRAȚIA STR. REGALA Nr. 16

ANUL IX, Nr. 289
Apare în fiecare Duminică

NE-MAI-VĂZUT NE-MAI-AUZIT!

YYYY

Ar fi să spunem că, dacă lumea de azi are mult mai multe mijloace ca cea de acum o sută două de ani, de a-și da seamă de înălțuirea ascunsă a puterilor firii, de chipul lucrării lor tainice, de folosirea lor pentru viața noastră, de înțelegerea mult mai ușoară a unor stări și schimbări, care altădată păreau umitoare sau minuni, — ar fi să spunem, zic, că omul de azi e mai clădit pe adevăr și deci mai stăpân pe o judecată mai dreaptă a lucrurilor, a preferențelor vieții și a oamenilor, decât omul de altădată. Dacă acela trebuia să trăiască cu închipuirea, aceasta trebuie să trăiască cu un simț de căutare a adevărului, a stării de fapt, cu o năzuință de a se îndestula cu ființa adevărată a lucrului. Dacă omul cel vechi, fiind mai slobod a lucra cu închipuirea, a putut croi lucrări izvorâte din ea, omul de azi ar trebui să fie omul socoteli fără greș, al adevărului luminos, omul cărării drepte, fără cotirile dibuite ale celui lipsit de unelte ca să-și găsească drumul. Deci ar trebui să spunem de omul de azi că e pătruns de duhul științific și setos de a urmări pricina faptului, pentru că știe să dobândească sfârșitul căutat sau dorit. Nicodată omul n'a avut la îndemână mijloace multe ca acum, pentru că nu mai nădăjduiască cele dorite din jocul orb al întâmplărilor, ci din potrivirea lucrurilor prin înșeși socotelile sale.

Când omul de azi a fost crescut în mijlocul atâtor unelte cu care-și înarmează simțurile și prin care mintea își poate face o părere mult mai dreaptă despre starea de fapt a puterilor din văduh și din pământ decât omul de odinioară, se înțelege că omul de azi trebuie să aibă un pas mult mai înaintat, mult mai temeinic, dându-și seamă mult mai bine de toate și știind unde să se oprească și ca să aleagă decât semenii săi care au fost.

Și cu toate acestea cât de departe suntem de o asemenea stare! Dacă omul de azi ar trebui să trăiască mult mai mult cu mintea și mult mai puțin dus numai de îndemnul simțurilor, pentru că are la îndemână atâtea mijloace de bună cunoaștere, de fapt el este mai bătut de ghiontul simțurilor decât omul care a fost. Căci omul cel vechi, și dacă nu avea multe unelte, nici priveliști și noutăți la îndemână ca cel de azi, oricât se lua mai degrabă după boldul simțurilor, dar de fapt nu erau atâtea lucruri la îndemână care să i le aștepte. Fie într'un sat, fie chiar într'un oraș, acum o sută două de ani trăiau mai mult din veștile și din izvodirile vecinătății. Oamenii se aflau sub puterea celor ce se petreceau și se vorbeau în jurul lor.

Dar acum? Acum omul este zgâțâit de dimineață până în seară și rotească ochii în toate părțile și să asculte toate zvonurile. Într-o zi, el află lucruri dela răsaritură și dela apusuri și toate acestea îi stărnesc poftă și-i dau îndemnul fără de care habar

n'ar avea să se urnească într'acolo.

Cum vine o veste de cutare lucru ne-mai văzut, cu grămada lumea acolo. Se aruncă tânăra Smaranda Brăescu în văzduh din aeroplan la Șoseaua din București, miile de oameni dau goana acolo; a sosit în București Miss Universe, nu mai pot pleca trenurile din gară de mulțimea oamenilor care se duc să vadă. Orice lucru o fi nou și trece pe la noi, lumea își lasă treburile și dă fuga să vadă, că altfel moare.

Ce să fie aceasta? Este o sete nouă care arde gâtul lumii de azi, pofta după lucruri ne-mai-văzute și ne-mai-auzite; este o nemăsurată ferbințeală a simțurilor, în care omul turbează după văzut și auzit.

Din această pricină, omul de azi, mai cu seamă omul din mijlocul marilor îngrămădiri și a multelor mijloace de a vrăji ochii și urechile, trăiește într-o strânsă încordare a simțurilor.

Dar mintea? Având mai multe mijloace materiale asupra cărora mintea se poate arunca pentru cercetare, pentru culegere, lucrează ea ca o stăpână care alege și culege? Este ea buna gospodină a vieții care privește peste toate, fără a se perde, și-și ia ce i trebuie?

Ți-ai găsit! În toată goana aceasta de a găsi ne-mai-văzutul și a gusta ne-mai-auzitul, totul se oprește aici. Cât erau cu toții de încordați ca să vadă și să audă, — dacă li s'a împlinit pofta, au amorțit. Nimenea nu se duce să aleagă ceva, iar dacă ar fi să te ducă de unde se poate alege, lumea nu s'ar mai duce. Ea vrea să fie în prada simțurilor. Nu i trebuie încordarea minții.

Aceasta e o trăsătură a vremii de azi. Este setea după senzațional, pofta de noutate, ceva care să zgândăre simțurile, o tăvăleală peste ghimpul noutății, ca să-și înțepe ceva, iar apoi nimic.

Aceasta înseamnă sărăcie de suflet. Vezi atâtea și nu culegi nimic din ele, fiindcă nici nu te duci pentru aceasta. Mintea rămâne tot pe delături, așa că omul de azi, deși știe mai multe fapte materiale, dar nu are mai multă minte, că nu culege înțelepciune.

Ferice de celce și păstrează stăpânirea de sine și care aleargă acolo numai de unde știe că scoate ceva, și nu cască gura la orice sorire de Miss Cărmăz și domnu Sacăz!

Arhim. SCRIBAN

Cugetare

Zădărnicia lustrului de cultură intelectuală de împrumut a împiedicat mersul nostru în sensul unei tradiții de atâtea ori seculare și a ucis viața noastră morală în familie, în societate, în stat. La moralitatea tradițională bine păstrată (la cei de jos), să se adauge sporul de conștiință și sprijinul de cugetare al culturii moderne, prefăcută în realități folositoare patriei.

N. IORGA

în scrisoarea către adunarea studenților, în Slatina, la începutul lui August 1929.

Petreceerile noastre dela sate. — Hora țărănească

Le-a abătut oameilor de Dictatură

În Țara Românească sunt multe greutăți și strâmbătăți. Cum să scăpăm de ele?

Când ne vedeam îmbrăcățiți, în vremea de mai înainte: Moldova într-o parte, Muntenia de alta, privim unirea lor ca un mare liman de scapare. Odată cu aceasta, deschisese ochii spre așezămintele înaintate ale țării din apus și zicam: „Eh! când om ajunge și noi ca acelea? Și am început a croi legi ca acolo și a întocmi țara în felul țării mai înaintate ca noi.

De unde, înainte vreme, legea cea mai tare, era voiața domnitorului, cum era, de pildă, pe vremea lui Mihail Sturza, domnul Moldovei (1834—1848), deci nu prea departe de noi, — după ce ne-am înruptat din stările țării din apus, am pus altă temelie cărmuirii țării: Nu voiața domnitorului să fie hotărâtoare, ci voiața țării. Țara are să-și aleagă oamenii ei, are să-și trimească într'un sfat, ei au să chibzuiescă între dânșii și au să alcătuiască legile de trebuință.

Așa ne-am întocmit noi țara dela 1857 încoace. Atunci am avut adunări ale solilor țării, numite *Divanurile ad hoc*, ne-am arătat în ele voiața noastră, după doi ani s'a suit Cuza pe tron, și de acolo înainte, totdeauna am avut la cărmuirea țării Statul Alesilor ei, pe care, după vorbele de azi, le-am numit Camera și Senatul.

Deci între țara care a fost înainte de Cuza și țara care este, între alte deosebiri, este și aceasta că, înainte, voiața Domnitorului era atotputernică, pe când acum țara își da ea însăși legile pe care aleșii ei le făcuse.

Cât au suspinat frunții țării de altă dată după o asemenea stare! Cât s'au străduit ei, împotriva stăpânirii de atunci, ca să întocmească țara pe temelia de acum!

Cine citește cartea lui Colescu-Vartic, *Zile Revoluționare*, vede ce dor era în bărbății de pe la 1830, 1840 de a sfărâma domnia bunului plac, gustul unuia singur și a face ca toate să se hotărască prin legi, care să fie în frâu poftele unuia sau ale altuia, fie chiar și ale domnitorului.

Miscarea dela 1848 aceasta a fost, încercarea de a zmulge țara din gura unuia singur, pentru a o face să se cărmuiască după voiața obștească. Și dacă „voiața obștească” este încă o vorbă goală, câtă vreme lumea nu e luminată, totuși în țară erau destui oameni cu învățătură, care își dădeau seamă ce înseamnă o țară, ce este lucrul obștii și, cel puțin cu aceștia, se putea face o cărmuire a țării prin ea însăși, nu prin unul singur.

Așa s'au și petrecut lucrurile. Încercarea dela 48 n'a izbutit chiar atunci, dar tot a izbutit ceva mai târziu. Dacă unii din bărbății ei au suferit din pricina mișcării de atunci și au trebuit să fugă și n'au apucat să vadă izbânda ei și au murit prin străini, cum a fost Nicolae Bălcescu, care a murit la Palermo în Italia, în schimb, alți bărbăți au apucat să vadă prefacerea țării și a sezaera ei pe temelia de cărmuire ca ale țării din apus.

De atunci și până azi, ne cărmuim după rânduiala pe care ne-am dat-o în acea vreme. Am mai schimbat ce am mai schimbat, dar gândirea de temelie este tot cea de atunci, anume că țara se cărmuiește prin ea și prin băr-

bații pe care ea singură și i-a ales, prin însăși voiața slobodă a ei.

Dacă atâtea vreme ea a suspinat după aceasta și acum o are, ai fi ispiit să zici: Eh! acum țara trebuie să fie fericită, că și-a văzut visul cu ochii!

Cu toate acestea ce descoperi? Auzi glasuri tânguioase că Doamne! tare mai este rău! Cu cărmuirea aceasta, prin aleșii țării, mergem de răpă, că ei se adună la sfat, se ciorovăiesc între ei, umblă numai să-și facă treboarele și cheful lor, dau legi pe care nu au tragera de inimă de a le face spre folosul țării, ci mai mult spre folosul prietenilor și ciracilor lor, — dar țara ca atare nu este în grija lor.

De 70 de ani, zic ei, țara se macină în felul acesta. Ceice vor s'o cărmuiască stau împărțiți în tabere învrăbite una împotriva alteia și, când le pui să cărmuiască, ele nu privesc spre alta decât spre a și întări și îmbogați tabăra.

Aceasta este viața țării supt noua domnie a aleșilor ei, după ce a fost înfrântă pofta domnitorului și a slugilor lui de a cărmui după cheful lor și pentru ei. Am schimbat starea de atunci, dar nu e mai bine nici acum. Sunt prea mulți care sug țara, fiecare tabără își are liota ei de flămânzi. Avem aface cu o nerânduială și o sărăcire a țării, dar o cărmuire adevărată a ei după nevoile ei, nu. De fapt, țara s'a înșelat cu o asemenea cărmuire. După 70 de ani de necazuri cu ea, putem vedea că nu e bine nici cu cărmuirea în felul acesta și trebuie să facem o schimbare, ca să punem țara pe un făgaș mai bun. Deci afară cu Statul Țării, pe care-l numim Camera și Senat, afară cu taberele de cărmaci-cărpaci, care ne duc țara la ruină! Trebuie să căutăm o întocmire nouă.

Gândul acesta a pus acum stăpânire pe o ceată de oameni dela noi. Mulți din ei au eșit din vechile tabere, în care, spun ei, nu se poate găsi mântuirea țării și se sfătuesc pentru a găsi un nou chip de cărmuire. Aceștia s'au strâns în jurul ziarului *Epoca* de sub porunca d-lui Grigore N. Filipescu, fiul marelui iubitor de țară Nicolae Filipescu, și scriu acum zi cu zi pentru a încredința și pe ceilalți cetățeni ca să ne lepădam de felul cărmuirii prin Camera și Senatul taberelor politice pe care le avem, și să căutăm alt chip.

Care alt chip au găsit ei? Au găsit că nu e bine să fie la cărmă alături bărbăți care se bat cap în cap și și zădărnicesc hotărârile unuia altuia, mai cu seamă o tabără împotriva alteia, — ci mai bine este să fie o singură voiață hotărâtoare. Deci, în loc să avem ca până acum, domnia aleșilor țării, domnia uniei multumii, să avem de acum înainte, pe unul singur, care să ne poruncească, să avem un DICTATOR o domnie a dictatorii.

Apoi are să fie mai bine? Ceice o cer așa cred. Dar noi li întrebăm: „Apoi n'am avut-o până alaltăieri, oameni buni? Ne-am plâns de ea și ne-am desotorosit de ea; acum de ce oțăm iar după ea? Dacă era mai bună ca cea de azi, de ce ne-am lepădat de ea?”

Mihail Sturza era dictator; era mai bine cu el? Să nu mai întindem vorba: Noi citim „Epoca”, dar nu dăm

nicio dreptate celor care ne dau acum dictatura drept leac la nevoile noastre. Ei văd numai pină la lungul nasului, dacă cred că, schimbând rânduiala de azi, va fi mai bine mâine.

Dacă acum e rău, nu e din pricină că nu e bună cărmuirea prin aleșii țării, ci din pricină că avem oameni fără cuget curat, fără rânduială, lacomi și politici. Trebuie schimbată plămada sufletului lor, și numai atunci lucrurile au să se schimbe. Cu oameni năvăliți și neisprăviți, pe care nici mintea, nici învățătura nu-i ajută, nici inima nu le e curată, orice alcătuire pentru cărmuirea țării vei lua, nu poți să te aștepti la roade fericite.

Oare Anglia nu are cărmuire prin aleșii țării, nu prin dictator? Și totuși ce orânduială e în acea țară!

Na tot așa Suedia, Norvegia, Danemarca, Statele Unite? Și totuși nu sunt acolo țigăniile dela noi.

Prin urmare nu e rău din pricină că ne cărmuim prin aleșii țării din Camera și Senat, ci din pricină că nu suntem oameni de ispravă. Dacă acest fel de cărmuire ar fi rău, ar fi rău pretutindenea, nu numai la noi. Aiurea însă e bun. De ce atunci la noi ar fi rău?

Pentru acest cuvânt, noi nu punem nici un temei pe alegerea celor ce scriu la „Epoca” de a găsi un dictator, când știm ce au fost dictatorii în istorie, cînd știm, că chiar dictatorii luminăți, cum au fost Ludovic XIV, au ruinat țările prin domnia bunului plac și păcatele înfricoșate pe care asemenea domnii le aduc.

De acest lucru își dau seamă și unii din scriitorii dela „Epoca”, fiindcă scriu că a avea dictatura înseamnă că n'ai să poți scutura de chică pe cărmuitorii ei. Dar noi întrebăm: Unde au văzut dumnealor o dictatură care să te lase slobod s'o iei la răfuială? Este cumva aceasta cu puțință azi în Italia? Nu e. Atunci dictatura nu înseamnă că cei dela „Epoca” au să poată scrie atunci precum scriu acum, ci are să le poată împiedica.

Când lucrurile sunt așa, ne mirăm cum unii fug dela taberele în care au fost, pentru că să alerge la tabăra dictatorii ca la mântuire.

Mântuire? Aceasta vine, dar pe calea arătată mai sus și pe care a arătat-o mai înainte Fichte: „Regenerarea politică presupune regenerarea morală a individului și a națiunii. Nu există regenerare națională fără cea morală. Dacă vreți ca din toată vâltoarea să iasă o țară nouă, altă ordine de lucruri, trebuie neapărat să se punie temelia unei educațiuni naționale, care să fie în stare a schimba moral generațiunile care vin. Noi toți și fiecare în parte se cuvine să muncim la regenerarea noastră.

Aici e cheia”. În starea de suflet de acum, sistemul cărmuirii prin alegere e mai potrivit ca cel al poruncii dictatorului. Că sistemului i se pot aduce îndreptări. Da. Dar asta nu înseamnă să-l înlocuim. Că oamenii cu învățătură înaltă trebuie să tragă la cântar cât 10 glasuri ale omului de rând, da. Dar rămânem tot la alegeri.

N. SILUREANU
Profesor universitar

EFIGII

EM. BUCUȚA

Sarcina recenziunii, care vrea să închege în câteva linii portretul d-lui Emanoil Bucuța, este foarte redusă. Pentru că Emanoil Bucuța a știut să-și contureze singur personalitatea, să-și delimiteze în mod distinct toată activitatea. Nu e un om care aleargă în salturi de saltimbanc, dela un domeniu la altul, căutând să exploateze un efect efitin. De altminteri aceasta este și cauza pentru care Bucuța a reușit să-și creeze un mare cerc de admiratori entuziaști ai operei sale, iar succesele sale sunt trainice pentru că ele s'au născut muncite, și răsăr în mod firesc ca o floare dintr'o sămânță, ce a fost îngrijită și muncită cu cea mai mare atenție.

«Dumnezeu pe cine munceste, îl și răsplătește», sună o veche zicală a poporului.

Și într'adevăr l-a binedăruit Dumnezeu cu o minte ageră și pătrunzătoare, cu o vorbă caldă și un neasemuit talent de povestitor. O îmbinare fericită a acestor prețioase calități ne-a dat pe omul Emanoil Bucuța.

Iubitor al celor mulți, cunosător adevărat al nevoilor obștești, eu nu mi-l pot închipui pe scriitorul de talent Bucuța, altceva decât un talent conferențiar și misionar cultural al Fundației culturale «Regele Mihai». L-am auzit vorbind de câteva ori în acest rol. O figură de pe care transpira numai bunătațe. Din gură îi țâșneau flori scumpe. Era ceva care nu numai că te atrăgea rămâneai cuprins în mrejele fermecute, cuvintele cari desfată și încolțesc, nu pot să cadă pe pământ sterp. Te năpădeau sentimente de evlavie și bunătațe creștină, aveai în tine sădite sentimente profunde de iubire pentru tron și țară.

Dar Bucuța-oratorul, care ducerete unanime simpatii când este ascultat, este dublat de Bucuța-scriitorul, care se bucură de aproape unanimele admirațiuni când este citit.

Câteva nuvele de mai lungă dimensiune l-au făcut cunoscut, rămânând ca romanul «Fuga lui Șelky» să-i aducă o consacrare definitivă și bine meritată. Scriul trădează un scriitor dotat cu cele mai alese calități. Un fin simț de pătrunzător al situațiilor. Numeroase evenimente se succed într'o legătură normală și cu totul firească.

Pitorescul scriului prezintă un colorit desăfător, iar omul știe să nuanteze, să însuflească un anumit dar. Ești furat de acțiune așa că la un moment dat, îți pui însuși întrebarea: Sunt și eu un erou al romanului? Prea multă acțiune, prea mult dar de a povesti, prea mare risipă de evenimente și argumente, așa că vrând nevrând ești furat de acțiune.

Dar Emanoil Bucuța mai este și un om dotat — pe lângă calitățile de mai sus — și cu un infinit bun simț. Din acest bun simț isvorăsc notițele, colier de perle, dela «Cronica mărunță» a «Gândirei». Și aspectul criticului, altă latură a omului de mult bun simț, prezintă o atracție și o vrăjă care îți dă iluzia unei fântâne în mijlocul unui pustiu de nisip.

Fraza cizelată, năclăită în metafore e un dar al scriitorului.

Și cu aceste calități, aproape unice și neprețuite, s'ar putea oare ca Emanoil Bucuța, scriitor de talent, nebnăuită expresivitate și neobișnuit temperament să nu ajungă la locul pe care l-a cucerit cu trudă și pe care îl merită mai mult ca oricare altul?

Radu Mislea

Insemnări săptămânale

TINERETUL NOSTRU

YYY

Nimeni nu poate tăgădui că țara noastră, de la o vreme, merge cu pași repezi spre progres. Dacă vom lua în cercetare toate ramurile de științe, vom vedea o înaintare în mod simțitor și, pe măsură ce timpul trece, metode nouă de muncă înlocuiesc pe cele vechi.

Într'o singură parte, într'o singură direcție însă, cu părere de rău, privind, nu progresăm de loc, din contra, ne îngrozim de ceea ce vedem.

Această parte este: starea morală a tineretului nostru.

Zilnic cetim fapte ce ne înfloară, săvârșite de tineretul nostru, iar odată ce unele trec în umbra uitării, vin altele proaspete care le iau locul. Prin urmare, pe măsură ce în unele lucruri progresăm în bine, pe de altă parte progresăm în rău și nu putem vedea mijloacele de îndreptare.

Cetim cazuri de feciori, care își omoară părinții; femei ce-și omoară soții; părinți ce-și necinstească fetele; fiice care-și omoară pruncii.

Dar nu numai atât. Vedem tineri care, căpătându-și încrederea în servicii de seamă, prin făcărnicie, la un moment dat dispar cu sume foarte mari. (Aici vreau să spun despre tânărul Adrian Ionescu, care a furat mai mult de 2 milioane de lei, în tovarășia altor 2—3 tineri, și au dispărut; caz publicat în toate gazetele).

Apoi crime din cele mai înfiorătoare, ca aceia săvârșită de un tânăr, asupra unui părinte, care a vrut să apere cinstea fiicei sale; caz întâmplat în Bucecea, Dorohoi.

Deci fapte care ar trebui ușor și cu toate acestea, vedem că nu ajungem la nici un rezultat. Dece? Pentru că educația copiilor noștri în familie se face numai de mintuală și chiar de loc nu se face.

De școală nu mai vorbim, pentru că educația se pune în practică în casă, în familie.

Ce folos dacă profesorul în școală spune cum trebuie să se poarte copilul în societate, iar dacă vine acasă vede fel-de-fel de nelegiuiri săvârșite de părinți.

Deci, pentru ridicarea moralului tineretului nostru, pentru stăpânirea nelegiuirilor, pe care le vedem cu duimul, se cere numai atita: ca părinții să-și schimbe felul de viață; adică să trăiască o viață curată, cinstită, frumoasă, pe care copilul privind o să o deprindă spre a da societății elementele de care are nevoie.

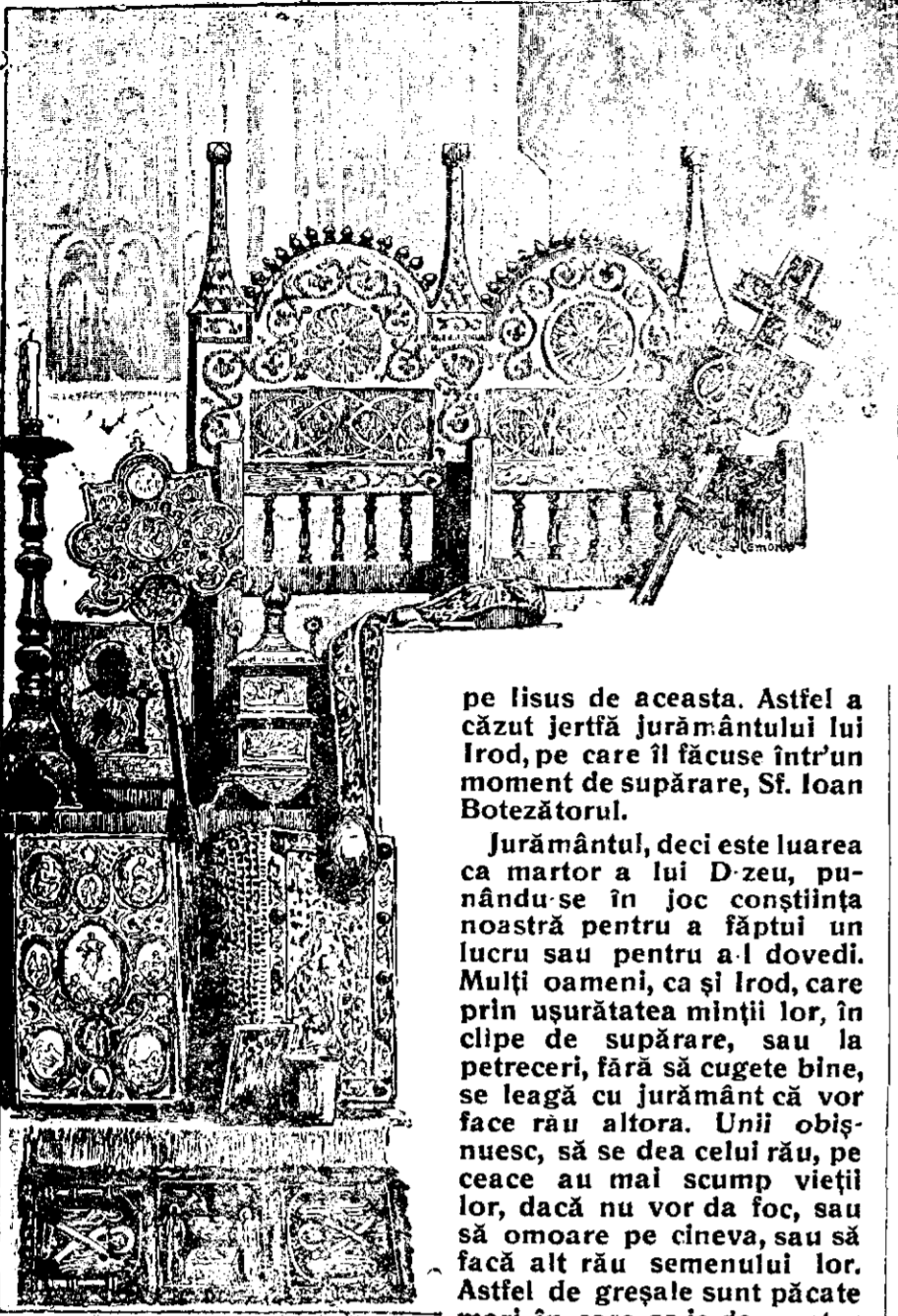
Nu mai viața curată și cinstită din familie va putea da societății, țării, nota vie de progres moral. Pină atunci, toate retele ce bintuesc societatea noastră, se resfring asupra părinților.

Părinții deci, răspund de creșterea vârstarelor lor.

Diac. V. FUSU

Tăerea capului sf. Ioan Botezătorul

„Și s'a jurat ei, că orice vei cere dela mine voi da ție, până la jumătate din împărăția mea”.
Marcu, 6,23.

Frate Creștine,

Biserica noastră creștinească sărbătorește cu mare cinste sfârșitul mucenicesc al Proorocului și Botezătorului Ioan. Sf. Evanghelia istorisește în felul următor moartea celui ce striga în pustie „pregătiți calea Domnului” a proorocului care a botezat în apa Iordanului pe blândul Mântuitor al lumii.

Irod era pe vremea aceia stăpânitorul Galileei și la un mare ospăț, în ziua lui a fost răpădit de frumusețea Irodiei, femeia lui Filip, fratele lui Irod și vrând să o aibă, își gonestea femeia sa cu cununia și o la în căsătorie pe a fratelui său, împotriva legii. Sf. Ioan, care predica pocăința și ferirea de păcate a murmurat pe Irod pentru nelegiuirea lui faptă. Atunci Irod s'a supărat pe Ioan Botezătorul și a poruncit să-l bage la închisoare. Irodia de multe ori a îndemnat pe Irod să-l omoare pe Ioan, dar se temea de popor care iubea foarte mult pe Ioan pentru învățăturile sale.

La ziua nunelii său, Irod făcu o masă mare la care chemă pe toate căpeteniile ținutului său. La acest ospăț era și fiica Irodiei, care a jucat foarte frumos în fața oaspeților, încât Irod plăcându-i mult, s'a jurat că-i va da până la jumătate din împărăția sa. După învâțul mamei sale, ea a cerut capul lui Ioan Botezătorul. Irod ca să nu și calce jurământul, a uitat de sfințenia lui Ioan și orbit de petrecere trimise un călău să taie capul lui Ioan în temniță și să-l aducă pe tîpsa la masă.

Fiica Irodiei luă capul proorocului și îl dădu mamei sale, care era bucurată că s'a scăpat de Ioan. Ucenicii lui Irod, suzind de aceasta, au ridicat trupul cel căzut și l-au înmormântat, vestind și

pe Irod de aceasta. Astfel a căzut jertfă jurământului lui Irod, pe care îl făcuse într'un moment de supărare, Sf. Ioan Botezătorul.

Jurământul, deci este luarea ca martor a lui Dumnezeu, punându-se în joc conștiința noastră pentru a făptui un lucru sau pentru a-l dovedi. Mulți oameni, ca și Irod, care prin ușurătatea minții lor, în clipe de supărare, sau la petreceri, fără să cugete bine, se leagă cu jurământ că vor face rău altora. Unii obișnuș, să se dea celui rău, pe ceace au mai scump vieții lor, dacă nu vor da foc, sau să facă alt rău semenului lor. Astfel de greșale sunt păcate mari în care se ia de martor Dumnezeu, care este atotștiitor și știe împreună cu el fapta despre care este chemat să adevărească înaintea oamenilor și a lui Dumnezeu.

Dacă cei ce jură nu spun adevărul, unii ca aceștia își vor lua pedeapsa păcatului lor și în lumea aceasta și la judecata cea de apoi dela Dumnezeu. De martorii mincinoși și de meserie, care își vând sufletul pe bani, ca să facă rău semenilor prin arătarile lor nedrepte, se alege rău în viață. Unii își pierd averea și copiii; alții pierd vederea ochilor și ajung cerșetori. În poporul nostru este credința că corpurile celor ce jură strâmb, după moarte rămân neputrezite. Cunoscind toate acestea, cuvântul nostru să fie așa—așa și nu—nu. Să nu luăm numele Domnului Dumnezeului nostru în deșert, ferindu-ne de ispita jurămintelor strâmb, nici să călcăm jurământul de pus când am intrat într-o slujbă oarecare. Căci și cel ce nu slujește în dregătoria sa așa cum a jurat, și acela este un sperjur.

Să nu facem lui Dumnezeu făgăduințe nedrepte cum a făcut Irod, căci prin aceasta se necinstește numele lui Dumnezeu. Să făgăduim Domnului numai cele drepte și adevărate prin care să lucreze binele, și să le împlinim cât trăim.

Cel ce jură pe nedrept, Dumnezeu care știe adânc sufletului nostru va pedepsi aspru și în viața aceasta și în cea viitoare.

Dacă sufletul nostru este curat și trupul nostru este curat și în viață ne vom bucura de cele bune, iar în viața cea veșnică vom fi alături cu sfinții cei din veac, căci numai cel curățat la suflet vor vedea pe Dumnezeu. Amin.

Pr. DEM. I. ILIESCU

Răvașe Educative

O vizită la Cehoslovaci

Dragă Matei,

De sigur că acum, când te-ai întors din țările civilizate ale apusului, ne vei povesti impresiunile tale, dar fiind ocupat tu, știu că vei face aceasta ceva mai târziu, până atunci iată că iau cuvântul eu și îți descriu ceea ce văd la prietenii noștri Cehoslovaci cu ocazia vizitei mele la ei în anul 1925.

Începutul existenței lor e legendar ca și al nostru, Muntenia, o ntemeiază Negru Vodă îndemnat de ostașii săi din Târgul Veștea de lângă Făgărași și Carpații îi trece conduși d'un vultur ager, Moldova, o ntemeiază Bogdan Dragoș, care condus d'o zână, sfărâmă capul bourului fioros. Transilvania, o făurește Ioan Corvin, caruia corbul îi fură inelul din mâinile lui Matei Corvin, semn că darul împărătesc trebuia să fie odată șodată al Românilor din România-Mare de azi, nu a unguirilor venetici și sălbatici.

Pentru Cehoslovaci, legenda spune că o liică a principelui Kroch, anume Libuše, imortalizată de Smetana, în opera sa, obține tronul; ea se căsătorește c'un țaran anume Premysl de Stadice și astfel întemeiază „Dinastia Premyslitzilor”, care dă țării o mulțime de regi serioși, viteji și înțelepți, cum fu și la noi Dinastia Basarabilor.

Celii, Germanii, Boheții și Slovaci, cari formează acest popor, am văzut că lucrează, lucrează din răspuțeri spre a restabili toată cultura, toată industria, toată agricultura, tot comerțul, însăși toată desordinea și paguba răboaiului; toată ordinea cerută de nevoile vremurilor d'acum. Cehoslovaci am înțeles că luptă aprig spre a redobândi toată înălțimea morală la care ar fi stat ei, dacă Habsburgii nu le-ar fi împiedicat avântul lor pentru un progres

real desăvârșit la care tind să ajungă azi și vor ajunge — la sigur — amicii noștri Cehoslovaci, cari nu stau de certuri și zavistii — ca noi — ci toată vloga, tot avântul și'l jertfesc pentru înălțarea patriei.

Onoare lor...

Mi-aduc aminte de convorbirea avută cu E. S. ministrul de Externe E. Beneš în ziua de 9 Febr. 1925 când am avut onoarea să fiu primită în audiență la Palatul Prezidențial. La salutul meu și la cuvintele mele spuse către un amic sincer al României el îmi răspunse:

— Da, D-nă, iubesc România și o voi iubi mereu, căci eu unde îmi plasez iubirea este pentru totdeauna; cu prietenul meu d-l I. Duca, ministrul d-v de Externe, am lucrat cu mult succes pentru Mica Înțelegere și sunt foarte mulțumit.

— Pentru acum știu că totul e bine liniștit, zise eu, dar în jurul Dv. ca și într'al nostru roesc atâți dușmani... Cine știe ce va mai fi și ce ne așteaptă ziua de mâine.

— Măine ca și azi, trebuie să fim gata pentru jertfa cea mare. Toți va ș'o facem pentru interesele țării, cari stau mai presus decât orice prietenie!.

Aceste cuvinte categorice, mi răsună și azi în ureche, mai ales că știu că slavismul e ntins dela Oceanul înghețat de M. Noapte până la Marea Mediterană, că văzusem adăpostul frățesc dat rușilor la Praga de către vecinii noștri.

— Ne-au păcălit și ne-au exploatat toți prietenii noștri, mai adăogai eu, iar rușii, aliații noștri, ne-au abandonat în momentul cel mai tragic al răboaiului, ne-au dosit și ne-au jeluit de toate sculele, hărțile de valoare, operele de aur și tezaurul deus în mâ-

nele lor ca să ni'l păstreze, ca prietenii și ei ne au prădat ca cei mai fioroși tâlhari! Italienii și ei, frații noștri, mai mari, descendenții Romanilor pe cari poporul nostru îi că-tă în Doine și în balade, au aderat la alipirea Basarabiei la Patria Mamă, cei din urmă și după ce ne-au spoliat gros cu contractele lor; au aderat ca frații cei viteji și ca să provoace cea mai mare răceală în sulețele noastre.

D'aceia azi ne temem și de prieteni.

Diplomatul încrunțat din sprincene, iar eu ieșind, îmi făcu o cruce mare și ngânai: *Fereste-ne Doamne de prieteni că de dușmani ne ferim noi!*

Spre a mă consola de speranțele și iluziunile mele pierdute în Palatul Prezidențial din Praga, m'am dus seara la Concertul Crucei Roșii, dat de marele Maestru Mascagni. La cină, după concert, el și soția sa îmi spuse în fața tuturor invitaților:

Păstrăm cea mai frumoasă amintire despre România, unde am avut prilejul să constatăm că, oamenii d'acolo, iubesc Italia, au simțul muzical și artistic foarte dezvoltat; iar artiștii toți din lume, cari au trecut p'acolo au fost foarte încurațați; niciunul n'a uitat pe Carmen Sylva, n'a uitat publicul cel simpatic din România și suntem siguri că toți doresc a mai trece prin Bucureștii cu Dâmbovița apă dulce!

Spusele acestui distins fiu al Italiei, m'a înviorat mult; iar gândurile mele s'au rotit mai mult zile asupra mormântului dela Mănăstirea Argeș, în care odihnește regina poetă Carmen Sylva.

Cu dor Matei.

Baba Vișa

Predeal, 15 August

Cultivarea sufletului aduce roade prețioase, distracțiile trecătoare îl distrug

De câte ori nu ne simțim sufletul cuprins de mâhnire, judecând asupra unora dintre faptele ce ne-au păgubit în viața noastră și tot de atâtea ori ne-am mustrat pe noi înși-ne, cugetând că ar fi fost mai bine dacă nu ne-am fi întrebunțat vremea și banii în zadar prin cărciumi și alte loca-luri de ruină, fiind mai folosiți citind o carte, o revistă sau un ziar prețios!

Această gândire mi-se îndreaptă mai mult către tine frate sătean, căci tu nu urăști și nu hulești pe cei ce-ți dau un stat și judecă și tu: nu este mai bună luminarea sufletului decât otrăvirea trupului, când știu este că trupul e orânduit a deveni un putregai, iar sufletul trăește în veci?

Și ai multă dreptate... Dacă lumina nu pătrunde în sufletul poporului, zadarnic zace în sufletul celor ce o păstrează numai pentru ei!

Cea mai mare lipsă, la noi, e lipsa de îndrumare, spre bine, spre folos, spre progres. Și doar avem la sate — oricât de ascunse (izolate) — persoane alese în diferite ramuri de muncă, în starea de a putea ajuta la luminaarea săteanului.

Și n'ar fi numai de cât nevoia de a se aduna poporul la olaltă cum ar putea-o face preotul sau învățătorul ci pe la diferite mici grupări și chiar dela unii la altul — ca albina, din floare în floare (atât că ea culege)—să și dea acești aleși osteneala asupra celor de folos spre bine și să îndrumeze pe săteni pe calea ce le-ar mări credința, știința și voința de a munci cu judecată și folos.

Astăzi, când în mijlocul nostru avem atâtea elemente prețioase, când n'avem nevoie să luăm pildă de la streini, e de datoria lor de a lua contact cu sătenii, însulând dragoste și lumină a-propelului spre o viață cât mai multumitoare. În legătură cu aceste spuse și în afară de cărți și reviste, mărturisesc că n'am

putut afla cunoștințe multe și prețioase ca în ziarul acesta „Cultura Poporului”, ziar în care mai toate articolele îți adapă sufletul cu cele mai alese cunoștințe și îndrumări folositoare.

Sunt unele subiecte pe care citindu-le îți provoacă dorința de a le reciti; atât de plăcute sunt!

Este un ziar care trebuie introdus și cât mai răspândit printre săteni; ziar condus și scris de persoane alese, pe care ori cine le-ar citi, se convinge de importanța lui.

Și dacă tu, frate sătean, n'ai avut, sau n'ai puțința a te cultiva prin ajutorul celor destinați acestui scop, nu te lăsa descu-răjat, dă mai degrabă uitării ispita rea ce te atrage în localuri de risipă, de ceartă și de ură, pe care le plătești scump cu pungea și cu ruina vieții tale și procură-ți în schimb acest prețios ziar de urma căruia — citindu-l vei slăvi pe cei ce prin pana lor îți-aduc folos.

C. VELEANU

Din viața culturală a satelor

În multe centre sătești au luat ființă societăți și căminuri culturale, cari se întrec în activitatea de propagandă a culturii.

Una dintre acestea, — cu conducători și sprijinitori dornici de ridicarea mai la lumină a săteanului și sub raportul cultural și social —, își are sediul în Comuna Todireni, Județul Botoșani sub denumirea: „Căminul Cultural I. Creangă”. Cămin născut din inițiativa, avântul și entuziasmul câtorva învățători, cu concursul binevoitor al Primarului Constantin Alexandroaei. Se poate releva cu plăcere strădania din răspuțeri a conducătorilor, cari căută să înalțe și să lumineze

Cugetări

Românul cel mai bun nu e acela care strigă mai mult.

N. IORGA
câtre studenții adunați în Slatina la începutul lui August 1929.

... Pe deasupra simțămintelor originilor lor, oamenii au destule simțăminte sădite de Dumnezeu ca să se poată înțelege. ca să se poată stima și iubi.

N. IORGA
în cuvântarea sa la 15 Aug. 1929, la Vălenii-de-Munte, la încheierea cursurilor Șc. Misionare.

Căpitan Graur

Ciudățeniile Repaosului Duminical

În luna Iunie a. c., am citit în ziarul Cuvântul (17 Iunie) că membrii Societății „Generală”, a funcționarilor comerciali din România, au sărbătorit, print' o adunare la sediul ei din București strada Bărăției 23, împlinirea a 50 de ani dela votarea Legii Repaosului Duminical. Au fost de față mulți membri, iar între aceștia și reprezentanți ai secțiunilor Grivița, Obor, Ploști și Buzău. Au vorbit multe persoane, ferindu-se că avem o asemenea lege și că ea a împlinit atâta timp de viață, dar pe de altă parte, arătându-se cu câte greutate are ea încă de luptat și cât de puțin e luată în seamă la Giurgiu, Buzău, Brăila, Galați, Târgoviște, Dorohoi, Moreni, Tur-nu-Severin, Râmnicul-Vâlci, Chișinău Roșiori, Târgul Neamțului și altele.

Acum ciudățenia e tocmai aceasta, că avem de atâtea vreme în Țara Românească Legea Repaosului Duminical și totuși ea e atât de puțin intrată în obiceiuri. O căcă patronii de localuri publice, care vor să fie prăvăliile deschise și peste ceaurile îngăduite, o căcă și organele poliției, care sunt învoite cu patronii ca să-i lase slobozi a ținea deschis.

În aceeași lună de Iunie, noi citim în ziare (data de 24) comunicatul Ministerului de Interne, care spune că a dat aspră poruncă organelor administrative să privegeze urmarea Legii Repaosului Duminical. Iată comunicatul Ministerului în toată largimea lui:

„Ministerul de Interne, constatând că prevederile legii pentru reglementarea rep. osului duminical, nu sunt respectate în întregime, a dat dispozițiuni autorităților administrative ca să exercite, sub acest raport, un riguros și permanent control

satul. Căminul a realizat, prin modestele cotizații și donații ale membrilor, o bibliotecă care numără destul de însemnate volume.

Biblioteca este cercetată mai mult în zilele de sărbătoare și de repaos, când sătenii sunt atrași din drumul cărciumei și îndreptățiți către cuibul a minței și sufletului.

Prin șezători și serbări populare cu caracter educativ și moralizator, din toate domeniile: agricol, cultural, moral, religios, cooperatist, etc., caută să-și atingă scopul, cu aporturi mai mult morale decât materiale.

În ziua de 18 August a. c. Căminul cultural „I. Creangă” a dat satului Todireni acea ocazie de demonstrație culturală, cu serbare și bal, unde au participat pe lângă intelectualii din satele învecinate, și un număr însemnat de poporani; aducând cu toții prinos de mulțumire Comitetului organizator ce le-au prilejuit momente de adevărată reculegere sufletească. Rezultatul moral și material a întrecut așteptările.

Astfel, cu încercări de acestea, vor ajunge de sigur la un nivel demn de toată administrația și recunoștința tuturor bunilor români.

Căpitan Graur

asupra tuturor întreprinderilor comerciale și industriale.

Acele cari vor fi dovedite că contravin legii, să li se aplice, cu toată strictețea, penalitățile prevăzute în lege.

În Capitală s'au dat dispozițiuni pentru respectarea deciziunii ministerului muncii care reglementează orariul de lucru al băncilor din București. Băncilor, cari vor contraveni în mod obișnuit, li se vor aplica art. 29, adică închiderea forțată a ghișeurilor.

Prin aceste măsuri, guvernul urmărește apărarea muncitorimei de a mai fi supusă la o activitate irațională și nelimitată ceace îi răpește timpul necesar să se ocupe cu dezvoltarea intelectuală și profesională.

Dar un asemenea comunicat dovedește tocmai ciudățenia: că avem legea pe hârtie, dar nu avem urmarea ei. De ce mai dă Ministerul porunci, dacă avem legea de atâtea ani?

Aceasta înseamnă că acești ani nu au fost o vreme de ținer în seamă a ei, ci mai mult de călcare.

Atunci ce au sărbătorit funcționarii comerciali la întrunirea lor?

Fără îndoială că n'au avut mult de sărbătorit, fiindcă pre-cum vedem, legea e călcată în toată țară. Și când ne gândim că plângeri ca cele de acum se aud foarte des și că Ministerul nostru au mai dat astfel de porunci și legea tot se calcă, înțelegem că greu mai merge cu această lege în Țara Românească! Narăvurile înrădăcinate nu pier ușor și funcționarii comerciali vor trebui să mai lupte multă vreme până ce vor ajunge ca o nouă sărbătoare să aibă, în sfârșit, ce sărbători: domnia adevărată a repaosului duminical.

Iulius Mitroforul

DE VORBĂ CU CITITORII

3)

Arhim. SCRIBAN

Ce să fac eu cu cuvântul «iremediabil» și să scriu, de pildă, «maladie iremediabilă», când așa de pușini au să mă înțeleagă, pe când, dacă zic, în cuvinte de neam slavonesc, «boală fără leac», că asta înseamnă doar «maladie iremediabilă», toată lumea are să mă înțeleagă?

Dar ce-aș putea face eu, de pildă cu o rostire ca aceasta: «un ziar e în funcție de cititori»? Au să înțeleagă mulți o asemenea rostire? Se înțelege că nu. De aceia noi nici nu scriem vreodată astfel de străinisme, oricât

de latinești or fi, ci, în loc de «ziarul e în funcție de cititori» scriem „ziarul atâră de cititori” și știm că atunci toată lumea ne înțelege.

Ca să încheiem cu pildele, mai aducem două vorbe: avem cuvintele *clitor* și *lector*, *clitor* și *lector*. Cel dintâi e slavonesc, cel din urmă latinesc. Cum să scriem? *clitor* și *clitor* sau *lector* și *lector*? Cred că nimenea nu va polți să scriem: «dela Matei lector».

Apoi noi trebuie să deosebim că, în așa zisele cuvinte de o-

bârșie latină ale limbii românești, de fapt sunt două rânduri de astfel de cuvinte: unele pe care le avem din moși strămoși, și altele pe care le am primit pe calea cărții, de ieri și de alaltăieri, iar altele se primesc și sub ochii noștri. Boala aceasta, de a tot lua cuvinte nouă, acolo unde ai cuvinte din vechi, este că unele cuvinte latinești vin să alunge alte cuvinte latinești. Nu este altceva la mijloc decât setea bolovănicioasă de noutate. Așa, de pildă, nu se scrie azi «școala de natație» sau «școala de echitație», în loc de a se scrie «școala de înot» sau «școala de călărie»? Am ajuns la o adevărată ne-bunie cu un așa soi de scriere, încât oamenii nu mai înțeleg ce scriem.

Apoi aceasta e ținta scrisului? să scriem ca să nu fim înțeleși? Atunci e păcat de osteneală. Deci noi vom face deosebire

între cuvintele latinești pe care le avem din străvechi și vom zice: da! acestea înainte de toate! — și între cuvintele latinești primite în limbă mai de curând și pe care mulți nu le înțeleg. Acestea sunt așa zisele *neologisme*, de care trebuie să ne ferim, chiar dacă sunt latinești, fiindcă nu ne înțelege lumea cu ele.

Vedeți, aci este cheia cărții d-lui Copuz, că de ce punem cuvinte vechi slavone în scrisul nostru, și nu cuvinte latinești? Dar pe care latinești le ocolim noi? Nu pe acele care se allă dela Împăratul Traian, ci pe cele de alaltăieri și pe care le putem numi că nci nu fac parte din limba românească. Dacă marea mulțime a poporului român nu are cunoștința de cuvinte pe care le înțeleg numai 10.000—20.000 înseamnă că a-celea nu sunt cuvinte ale limbii românești, ci numai cuvinte ale cărturarilor. Noi astfel de cuvinte nu întrebunțăm, ci le punem pe

cele slavonești, dacă acestea sunt singurele pe care poporul le înțelege.

D. Copuz se leagă de cuvintele învechite. Dar chestiunea nu este dacă cuvintele sunt învechite sau ba, ci dacă sunt înțelese sau ba.

Putem noi să mai fugim de cuvinte ca *brază*, *brici*, *clește*, pe temeiul că sunt slavonești? S'a isprăvit, sunt ale noastre.

De ce d. Copuz, dacă este de această părere, nu cere ca în justiție să se înlocuiască cuvântul «silnic» din «muncă silnică» și să se zică «muncă forțată»? Ei? Și nuă frumos așa?

Limba este atât de latinească sau de slavonă cât au făcut-o hrământările vremurilor. N'o putem face noi mai latinească sau mai slavonească după gust. Întrebunțăm cuvintele pe care le avem și care nu le-am scornit noi. Dar ne lepădam de cuvintele

primite după gust și care nu sunt întrebunțate în largul poporului. Despre acestea noi zicem: Afară cu ele! Nu sunt cuvinte ale limbii românești, nu ne trebuie!

Ce înțelege însă d. Copuz prin cuvintele latinești? Le înțelege tocmai pe acestea venite, aduse în limba noastră peste noapte și de care lumea habar nu are. Că le scriu unii, că le scrie și d. Copuz (precum *suficient*, în loc de *destul*; *uzitează*, în loc de *întrebunțează*; *vulgul*, în loc de *poporul*), este treaba unei minorități. Noi însă nu scriem pentru minorități, ci pentru marea mulțime a poporului românesc, ca să fim înțeleși în toate satele și hotarele, în toate dealurile și colăurile. Și știm prea bine; are să ne înțeleagă și mâna de oameni care vrea să scriem «divers» în loc de «felurit»; «diverit», în loc de «deosebit»; «in-

ventat», în loc de «născocit»; «baliverne», în loc de «leacuri»; «detailat», în loc de «amănunțit»; «vacarm», în loc de «zgomot»; «dubios», în loc de «îndoielnic» și așa mai departe. Cu felul nostru de scriere învechit, au să ne înțeleagă toți Românii, chiar și cei setoși de latinitate.

Dar d. Copuz nu poate dovedi că noi înăturăm cumva vreunul din vechile cuvinte latinești ale limbii românești. Pe acelea le căutăm ca iarba de leac (ce ziceți, domnule Copuz, oare merge să zicem «iarba de remediu» în loc de «iarba de leac»). Noi ne uităm cu mirare cum cuvintele latinești din vechi sunt alungate de cuvintele latinești venite peste gard. De pildă, citești că mortul cutare a fost «incinerat», în loc de «ars»! Da bine, oameni buni, cuvântul «ars» nu era latinesc? de ce pune în locul lui pe «incinerat»? (va urma)

Patima Fumatului

— «Poftim, părinte, aprinde o țigare, mă 'ndemnă un domn.
— «Nu, Eu nu sunt obișnuit cu asemenea plăcere.

— «Da de ce nu, mă apostrofează o dudue, ce alături pe o bancă cu aere de promenadă se întorcea dela București și care cu țigara în gură privia la jocul fumului.

— «Dudue, îi zice, nu toate plăcerile sunt bune pentru viața noastră. Bunăoară avem 2 feluri de plăceri: superioare ce constă în înzestrarea sufletescă ce o ai de a fi din lumea civilizată, ca virtute și avem plăceri care nu numai că ne fură virtuțile sufletesti, dar se prefac în vicii atacând și trupul, dintre care unul e fumatul.

— «Ba răspunde domnul ce din politețe, m'a îndemnat la fumat. Eu îl socot o virtute pentru că îmi produce o variație a atenției și nu-mi este viața monotona; cum e cazul și cu această călătorie.

— «Totmai așa, de exemplu își zice și hoțul de meserie, care zilnic scapă de monotonie prin furtisaguri variate.

— «La acela e vișiu, răspunde pătinașul, pentru că își vatămă și onoarea lui și aduce totodată și pagube societății, în care trăiește; pe câtă vreme eu și toți ca mine punem umărul în mic ajutorând statul și 'n ramura asta.

— «Te auzi de vișiu mă ierți dacă te 'ntreb: cum îl înțelegi?
— «Apoi dacă mă 'ntrebi răspund că nu-l altceva, decât o deprindere rea ce strică mîntea făptuitorului.

— «Ba cînd n'are ce strica, cum spui D ta că-ți alungă tristețea vremii, mai strică și altceva corpul, deprinzînd și plămîni și atunci cu adevărat îi zicem vișiu că le stărnește pe amândouă. Și căt privește ajutorul ce-l dai statului va fi de scurtă durată și nu de brațe vînjoase. Dar ia să analizăm lucrurile. Are fumul de tutun introdus în piept zilnic substanțe hrănitoare ce se depon la structura noastră fizică sau acele substanțe cărora le mai zice și «nicotină» formează o toxină ce vatămă și pieptul și digestiunea?

— «Dapoi, părinte, răspunde el. Toxinele sunt admise până și de doctori, căci imunizează corpul. Și avem toxinele tifosului, ale pojarului, ale scarlatinei, anghinei, etc. ce nu dau rezultate de moarte, ci de o alungare sigură a acestor boale punându-te la adăpost de ele și pe viitor.

— «Ei bine aceste toxine urmăresc și îndepărtează pe viitor o asemenea boală ce s'ar ivi, dar fumatul ce urmărește patima sau boala fumatului? La uită-te la fața ce-o ai palidă și vezi c'o recrezii rău cu țigarea? Și apoi în plus dai zilnic atîtia bani ce nu-ți sunt un preț de «leac trupesc». Oare nu le găsești și alte întrebări. Atenția trebuie înțrepată spre lucruri mai superioare, și ca reactiv distrugînd monotomia vieții ai attea și atâtea lucruri frumoase de văzut și auzit: cinematograful, teatrul,

săli de pictură, orchestre, conferințe, etc., mai ales la București unde vei permite a-ți recreia mîntea de ocupațiile monotone ce poate le ai avînd și grija ca vr'o obișnuință rea, cum ai spus să nu stăpânească prin poște i-morale mîntea și trupul.

Crezi oare că fumatul este una din condițiile vieții? Nu, și-atunci iată că plusul adăogăt trupului și sufletului, ca obișnuință cu el printre alte ocupații ce le mai ai, nu este decât o deprindere rea, un vișiu, ce apără de ceace numește omul «plăcere» dă năvală asupra lui, cucerindu-i voința; și cred că D-ta nu vrei să fii o cetate cucerită!

La auzul acestor cuvinte, domnul și dudua cu care stam de vorbă dau din cap afirmativ în timp ce și fumul se strecura pe lângă uși rușinat și el că nu l băgăm în seamă.

Pr. I. V. Iordache

De ce dorim trecutul vieții noastre?

Ori cîd de tînar și ori cîd de bine te vei fi simțind astăzi, gîndind la trecut — cu cît îți o-gîndești mai adînc — îți pare că tot mai fericit erai pe atunci!

Cu toate nemulțumirile adăogate multelor sau puinelor bucurii ale vieții petrecute, tot trecutul a fost mai bun ca prezentul. De ce?

Este o întrebare al cărei răspuns e legat de tainele firii! Căci, cu cît îți privești mai adînc acel trecut, începînd de la primele faze ale vieții, de cînd în fine ai început a-ți da seamă că ai o viață care va fi spre fericirea ta, cu atît as-tăzi și te mai adînc otatul, dorînd par'că — de ar fi cu pu-tință să reîncepi acel trecut.

Și cînd gîndești la visurile a-celui vișiu, par'că tainic îți toate lipsurile, toate nemulțumirile, toate tainic le uiți, toate lipsurile, toate nemulțumirile, toate necazurile în fine, pe toate le lași uitării; numai ce nu poți lăsa uitării în ori ce stare ai fost sau ești. Și acest ce este un întreg socotit într'un grad treptat cu viața. Este spiritul de conservare este grija de azi pe mâine, este datorită de a trăi, gîndindu-te, că, precum tu nu-ți-ai dat viața tot așa nu te poți lipsi de ea și deci dator ești să-ți o hrănești cît mai bine. Așa Jar, privînd în urmă la copilăriile tale: la fluturașii pe cari-i prindea ca să-i admiri sau să-i chinuști, la păsărele pe care le sbrătu-reai cu pietre sau le luai ouăle sau pușorii, la smeel ce înălțai în văzduh și încercai să încurci pe al altuia, la întreceri de alergări, la lupte diferite și cîte alte jocuri copilărești, dar mai presus de toate la întrecerea pentru cununa de flori ce primeai ca răsplăt pentru învățatură în școală unde rar vedeai doi învățatori la o școală (la sate) și unde se adunau copii din 4—5 sate (Și, Doamne! Ce mult și bine învă-

La Arabi există credința că Dumnezeu a făcut CALUL din VÂNT după cum a făcut pe Adam din pămînt.

«Această credință nu se dis-cută».

Profeții susțin că Dumnezeu cînd a vrut să facă Calul a or-donat Vîntului de la Sud să se oprească și zice: Vreau să fac să iasă din tine o făptură; deci condensează-te și Vîntul execută la moment porunca dată.

Apoi Dumnezeu chemă pe In-gerul Gavriil căruia i-a ordonat să aducă o mîna plină din acea materie din care Dumnezeu făcu Calul Murg închis (Roib ars) zi-cîndu-i: Te numesc Cal (Frass), și te fac Arab. Îți atîrn norocul în moțul din frunte. Tu să fii Stăpînul celorlalte animale. Oamenii să te urmărească pretu-tîndeni, să fii bun pentru urmări-ri și fugă. Să sbori fără aripi, Dumnezeu făcu Calul înaintea

Epei, Calul este mai doritor de luptă și deaceia este mai preferat pentru război și lupte, fiind mai iute mai ușor și mai rezistent, apoi împărțește sentimentele de ură, răsunare și bunătate cu stăpînul său.

Da că un Cal și o Iapă ar fi atinși de aceeași rană, care va atrage moartea, Arabul este convins că Calul va rezista pînă ce va duce pe Stăpînul său, de-parte de Cîmpul de luptă unde nu va mai fi primejdie, pe cînd Iapă din potrivă va cădea pe loc.

Arabii zice că un Cal este adevărat Nobil, cînd pe lângă o frumoasă conformație mai înfrun-gește: Curajul — Mîndria — In-drăzneala. Un astel de Cal în-bogățește pe Stăpînul său.

Un astel de Cal nu și va face necesitățile cît timp va avea pe Stăpînul său pe spinarea sa, și nu se va lăsa călătorit de alt cineva, nu va mânca resturile de la alt cal; și va avea o mare sa-tisfacție dacă va turbura apa limpede.

Prin cazul văzut, mirosul și înțelegerii lui va și să provină pe Stăpînul său de diferite acci-dente la război, vînațoare etc.

În lupte va face cauză comună cu Stăpînul său luptînd el in-suși. Acel arab care întrefine, îngrijește un Cal pentru cauza lui Dumnezeu, este socotit printre acei ce fac pomeni zîna și noap-tea și va fi răsplătit, toate pă-catele lui vor fi uitate.

Koranul numește pe Cal (El-Kheir) sau binele prin excelență. Tot Koranul zice că un Arab trebuie să iubească calul său în-faza a vieții tale, pe care iarși o regreți și cu atît mai mult, fiindcă acesta este pragul sau punea pe care se trece de la frăgezimea vieții la multe ce-rinți ce te impresioară în viitor și se măresc cu timpul vieții. De aci, din pragul tineretii, începe viața ta, familiară, socială și morală, care cere tot mai multă trudă din parte-ți.

Făcînd o comparație a ince-putului vieții tale cu toate fazele ei pînă la ceea ce ești azi, nu e așa că, mai dragi îți par acele prime faze, cari erau simple și nevinovate, față de cele ce pe-treci azi, cari par tot mai vino-vate, față de cele ce petreci azi, cari par tot mai grele și mai su-părătoare? Acestea sunt tainele firii; acestea îți-au produs spiritul de conservare, adică grija vieții în viitor; de aceea regrețăm tre-cutul, pentru că la început cînd nu suporți nici o greutate, ci numai plăceri nevinovate, viața este un rai «o floare neprețuită», și cu cît sarcinile ei, se înmul-țesc și cresc, devenind tot mai grele, tot mai chinuătoare, viața atunci devine, «o floare ce se vestejește».

C. VELEANU

— Cetiți și răspândiți

„Cultura Poporului”

Lt. Colonel M. Boteanu

Cărți și reviste nouă

Preotul N. Hodoroabă, **Despre Păcatul Furtului** Iași, Tipografia «Opinia», 1929. Preț 6 lei.

Aceasta e o cărtică de 32 pagini în format 16. Se citește în mai puțin de un ceas. Și se citește ușor, fiindcă e povestire. Este arătarea unuia din necazurile obișnuite ale sațelor. Unei femei văduve i se fură toamna strînsura de pe cîmp. Oamenii înduioșați se duc cu grămada la preot ca să-i sfătuiască ce să facă. Urmează măsurile luate de preot și învățăturile lui împotriva furtului. Toată povestirea e nu-mai o introducere ca să deschidă drumul pentru această învățatură, culeasă cu sînguini și bine înche-gată din Sf. Scriptură. E în-bogățește pe Stăpînul său.

Te-ai aștepta să vezi povestirea mergînd înainte. Dar nu. Ea se înfundă în cuvîntarea preotului. Se oprește aici și mai departe nu merge. Deci, din acest punct de vedere, povestirea e șchioapă. Dacă ar fi mers înainte însă, ai fi zis că e prea lungă cuvîntarea preotului pentru o așa de scurtă povestire. Tot trupul ei îl ține numai cuvîntarea. Astfel, judecat lucrul din punctul de vedere al unei alcătuirii literare, el rămîne îngrijește un Cal pentru cauza lui Dumnezeu, este socotit printre acei ce fac pomeni zîna și noap-tea și va fi răsplătit, toate pă-catele lui vor fi uitate.

În acest caz însă, să nu zică cineva că e numai o predică și deci o bucată mai greoaie de citit. Nu, ea își păgătrează chipul vorbirii cu oamenii, Autorul pune pe căte un sătean să mai stre-coare și el ceva în vorba preotului, așa că nu e numai o us-căciune de vorbire grea de urmărit, ci e mult mai sălăreață.

Păr. Hodoroabă are meșteșugul de a scrie întocmai cu vorbesc oamenii în sat. Deci cine vrea să asulte cum vorbește țărănul din susul Moldovei, să aibă o iconă adevărată din viața sa-tului, — să citească această povestire. Ii va plăcea. Dacă urmărește învățăturii despre furt îi va părea apoi ceva mai grea prin multe bucați din Scriptură presărate, va fi ajutat însă să le urmărească prin plăcerea povestirii dela în-ceput și prin așteptarea de a vedea cum se isprăvește. Și, cum am arătat, ea nu se mai ispră-vește, dar totuși gîndul că ajunși să vezi povestirea depănădu-se înainte, te face să ajungi la cap cu citirea.

In această cărtică avem deci o bună povestire pentru lumea sațelor și nouă ne-ar părea bine să auzim că a pătruns în ele și că se citește. Dacă într'o revistă de specialitate teologică (*Biserica ortodoxă*) am judecat o ceva mai strâns, totuși în ce privește cîm-pul larg al sațelor, socotim că lucrarea se poate întrebuița cu folos și că, la altă ediție, Păr. Autor îi poate împlini cei mai trebuie.

Indrumarea este titlul unei reviste noi care a început să a-pară în Ploiești pe August 1929. Își zice «Revistă pentru răspân-direa culturii și a educației no-astre naționale. O redactează un comitet, iar mai de aproape o îngrijește d. Dr. Petre G. De-dulescu, avocat și directorul Școalei Comerciale Superioare din Ploiești. Va apărea lunar. Numă-rul acesta are 20 de pagini, în format ca al *Vieții Românești*. Abonamentul ei este de 100 de lei pe an.

Numele de Indrumarea îl mai purta înainte de război o revistă dela Iași, de acelaș format, dar cu mai mare număr de pagini. Era cărmuită de Dr. P. Zosin din Iași.

Tot Indrumarea se mai nu-mea, de asemenea înainte de răz-boi, una din foile de naționalitate care făceau politica partidului d-lui N. Iorga. Pe cît ne aducem aminte, ieșea la lumină în Galați.

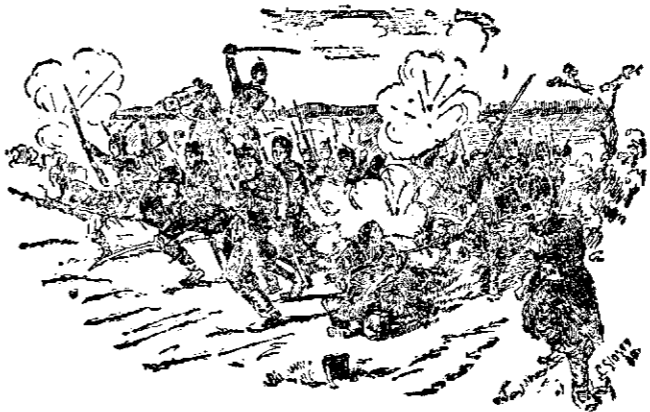
Acuma însă nu mai este nici-o tipăritură care să poarte acest nume. Deci noua revistă se poate numi astfel nesepărată.

Ia să vedem acum: Tinerii care s'au apucat s'o scoată au sufletul plin de ceva, ca să le dea inima ghes să iasă cu pa-gini tipărite în lume?

În «Cuvînt lămuritor», ei spun că viața românească de după război sulere multe știrbiri din ce ar trebui să fie. În sînul ei gîsim jaf și risipă, gospodărie șubredă, plugărie ca vai de ea, fără a mai vorbi de grelele lip-suri sufletesti. De aceea trebuie îndrumare pe toate cărările. Deci revista iese pentru că spuie cuvinte de bună îndrumare pe terenurile vieții noastre romă-nești.

Intăiul articol este al celui ce scrie aici aceste rînduri. L-am numit «N'avem oameni?» Por-nesc dela spusa multora că n'avem oameni în Țara Românească și că de asta nu merg treburile bine. Eu spun că avem oameni, dar nu sunt lăsați să răzbată la treabă și să ajungă la locurile de bună cărmuire, din pricina

Războiul pentru Independență

Bătălia dela Grivița (30 August 1877).

plivei celor rai. În aldoilea art., «Indrumări», scrie Păr. *Const. M. Petre*, profitorul Ploestilor. Spune că amarul nu este că avem îndrumări de dat și în-dreptări de făcut, ci că lumea noastră e nepăsătoare către în-dreptarea care trebuie făcută. Are dreptate. Și. Sa laudă pe ceice s'au apucat de lucrul re-vistei și le urează spor. În «Spre noul ideal: cultural național», d. C. M. Răpeanu, asistent univcr-sitar, spune că, înainte de război, am avut idealul spre unire. A-cum îl avem pe cel spre întărire în noile granițe. În aceasta tre-buie să ne punem toată puterea îndrumării. În «Părîni, luaiți seamă...» d. *Stoica Teodorescu*, profesor, spune că părinții nu pregătesc pe copii pentru manca în viață. Nici cinstea, nici ome-nia, nici cuvînta nu sunt în marea grijă a părinților de a înzestra pe copii cu ele.

Desse împrejurări se bagă-de-seamă că oamenii pazei și pri-vegheii nu-și fac slujba. Ei ocrotesc pe călcători pentru a-și face treburile cu ei. Eu știu ne-gustori care-mi mărturisesc, în-pastu ochi, că se înțeleg cu po-lijia și calcă odihna duminicală poruncită de lege.

Aceasta e adevărul. Funcționa-rii comerciali au toată dreptatea. Noi, cînd am scris, am avut în vedere toate acestea, nu numai ce e la țară.

Știam însă că și la țară nu se ține legea împotriva beției. Noi am citat, aiurea, după ziarul *Propășirea* din Ploiești, cum în-tr'un sat, în însăși ziua numită «a Temperanței» (2 lumie), cea anume aleasă ca să se facă propogandă împotriva beției, într'o căruciumă se bea cu ușile închise Celce scria, spunea cum se auzea de afară ce vorbeau oamenii: «La 'n zi mă, zice că popa vrea să ne facă științi». Iar altul ră-spunde: «Eu una știu: că am băutut ș'am să mai beau».

Așa e cu închiderea căruciu-milor la sate, în ziua Duminicii, dimineața. Și acum să trecem să vedem ce ne spune *Căntutul Moldovenesc* din Chișinău despre colegul plutonierului care ne scrie nouă.

Este vorba de satul *Slobozia-Bălii* din jud. Bălți, Basarabia, unde mai marele postului de jandarmi s'a dus la căruciumă în ziua de Duminică 14 Aprilie a. c., și a cerut de băut. Erau ceasurile 11 dim. Căruciumarul l'a spus că nu poate, fiindcă e Du-minică. Capul de jandarmi însă l'a silit să-i dea de băut, și căruciumarul, neavînd ce face, i-a dat. Jandarmul a făcut ceva mai mult: a dat porunca să se des-chidă căruciuma pe răspunderea sa. Dar căruciumarul spune: «Eu totuși nu am deschis localul».

Acestea le citim într'o declara-ție din nr nrotenit al *Căntutului Moldovenesc*, iscălită de căruciumar și de doi martori și adevărat de primarul *Garconiță*, care a primit, declarația spre ne-schimbare.

Iată dar că, alătura de plu-tonieri de jandarmi cu cuget drept și simț de lege, sunt alții care vatămă rînduiele și ajută beția.

Deci am adus dovezi și pentru partea aceasta și astfel am do-vedit dreptatea noastră.

Arhim. SCRIBAN

Autocefalia bisericească și Patriarhia ecumenică

3)

Este vorba de biserica Alba-neză care și-a constituit primul Sinod național în luna Februarie a acestui an, desăvârșind prin aceasta, autocefalia proclamată cu câțiva ani mai înainte. Și Biserica albaneză, ca și celelalte cari s'au separat de mai înainte nu a urmărit despărțirea spiri-tuală și dogmatică, ci numai pe cea politică, mai bine zis, admini-strativă. Separățiunea asta este legitimă, precum au fost și ce-lelalte; poporul albanez consti-tue un Stat independent și nu i se poate nega dreptul de a-și ad-ministra Biserica în mod inde-pendent. Ortodocșii albanezi nu au căutat și nu doresc schisma de acea nu s'au grăbit cu pro-clamarea autocefaliei, cum le ar fi dat dreptate cele pătimito din

partea clerului grecesc în timpul dominației otomane. Ei s'au străduit timp de 7 ani, dela 1922 și pînă azi, să ajungă la o în-țelegere cu Patriarhia, pentru a obține fără scandal, recunoaște-rea auto-cefaliei. Prin scris i s'a expus Patriarhiei situația și i s'a cerut Tomul de recunoaștere deja din anul 1922; doi ani mai tir-ziu, s'a trimis la Constantinopol o numeroasă delegație dispusă la multe sacrificii, care s'a întors însă fără rezultat; la 1926 iarși intervine Guvernul albanez pen-tru a găsi o soluțiune și reîncep tratativele cu un plenipotențiar al Patriarhului Ecumenic trimis în acest scop la Tirana. În sfâr-șit s'a ajuns atunci, după labo-riose tratative, la redactarea u-nui protocol, prin care prestigiul

și interesele morale și materiale ale Patriarhiei, erau cu multă îngrijire menajate.

Plenipotențiarul, S. S. Episcopul Krisanthos, pornește spre Constantinopol ca să aducă To-mul de recunoaștere. Dar, din nefeicire, în drum se abate pe la Atena și totul se schimbă; Protocolul nu mai este acceptat de Patriarhie. Se reîntoarce Kris-anthos după șase luni în Alba-nia cu un nou protocol întocmit astfel ca să nu poată fi acceptat. Patriarhia cerea, prin aceasta noua propunere, nici mai mult nici mai puțin, decât stabilirea de capitulațiuni în favoarea unei părți din națiunea albaneză, cu scopul politic evident de a în-trefine și a alimenta vrăjba în Statul albanez — pentru că așa convine acelor cari au inten-țiuni dușmănoase asupra Alba-niei.

Condițiunile propuse nu sunt și nu puteau fi acceptate de ni-meni, pentru că jignesc demni-ta-nea națională și nesocotesc suve-ranitatea Statului. Deși părea clar, prin aceste condițiuni, in-tențiunea Patriarhiei Ecumenice

de a nu voi să recunoască prin buna înțelegere, un drept legitim al poporului ortodox albanez, totuși acesta nu a căutat să rupă, pe tema asta, legăturile de fiiască condescendență față de Patriarh Din contra, urmînd tratativele cu doi Episcopi trimiși de Pa-triarhie, au căutat să convingă pe șeful Bisericii Ecumenice, de buna lor dreptate. Numai cînd s'a văzut că totul e în zadar, că trăgăneliile n'au alt scop decât să ție pe loc o acțiune care tre-buia dusă la bun sfârșit, s'a de-cis să se apeleze la ajutorul unei alte Biserici ortodoxe, pentru a putea avea numărul necesar de Episcopi și astfel s'a constituit primul Sinod albanez.

Patriarhia s'a supărat foc și o anumită presă străină-i ține han-gul. Supărarea nu are rost, de sigur, că vina nu este a Alba-nezilor, dacă nu s'a putut ajunge la o înțelegere prealabilă. Starea de nesigurantă în care plutea de șapte ani de zile ortodoxia al-baneză, nu mai putea să dănu-iască fără mare prejudiciu pen-tru interesele ei cele mai înalte. Propagandele eterodoxe incepu-

seră să-și găsească sălaș în ha-osul care domina și așa nu con-vingea nici Statului nici binecre-dincioșilor albanezi.

Deci măsura prin care se caută a se aduce orănduială în sînul unei Biserici ortodoxe, ar trebui să fie privită de toți iubi-torii credinței noastre ca bine venită. Noi înțelegem că această separățiune, rupînd ultimele le-gături cari au unit, timp de cinci veacuri, Patriarhia Ecumenică de peninsula Balcanică, este desul de dureroasă pentru Patriarhie ecumenică, mai mult prin amîn-tirile pe cari le deșteaptă și pen-tru că încheie o perioadă istorică dar mai greu decât toate trebuie să atîrne în judecata noastră interesele generale ale Bisericii Ortodoxe.

Prea sunt plapînde legăturile cari unesc diferitele părți ale ortodoxiei, ca să nu i apară lim-pede fiecărui vitor de bine ne-voia cea mare de a înlătura orice neînțelegere din sînul ei. Tare ne doare cînd vedem dinpotrivă cu cîtă ușurință se caută și se alimentează vrăjba. Un spirit mai larg în priceperea marilor inte-

rese ale ortodoxiei, o mai mare dragoste creștinească cu spirit de ertare și împăciuire, în tratarea acestor chestiuni; recunoaștere necesită de a despărți cele po-litice particulare de cele orto-doxe generale — iată condițiunile cari ar ridica prestigiul și im-portanța credinței noastre în fața lumii civilizate. Ortodoxia de răsărit se spunea odată, se de-osibește de celelalte Biserici creștine, prin ignoranța clerului, lipsa de unitate și desbinările cari fac imposibilă orice acțiune cu caracter general. Trebuie să dănuiască această stare încă mult timp? Mai ales acum cînd Liga Națiunilor și numeroase asociațiuni, pătrunse de spirit creș-tinec, lucrează pentru buna în-țelegere a popoarelor și pentru pacea lumii? Cînd Catholicismul înzestrat cu noui puteri prin des-legarea chestiunii romane, va ști să se afirme cu mai multă vigoare pe tărîmul relațiunilor internaționale?

Este drept ca în starea ei ac-tuală, Biserica noastră ortodoxă nu poate să facă mai nimic pen-tru acest ideal al umanității. Ne

trebuie o reorganizare fondamen-tale, care să facă posibilă coor-donarea forțelor de cari dispu-nem. Sarcina și onoarea de a se gîndi la această reorganizare, îi revine, de bună seamă, Bise-ricii Române. Pe Biserica Rusă nu putem conta pentru moment, căci se găsește în plina dezori-entare, și desigur, nu regimul bolșevic o va ajuta să se ridice. După Biserica Rusă, cea Romîniă păstorește cel mai mare număr de credincioși și, în afară de asta, se bucură de un mare pres-tigiu și de încrederea celorlalte Biserici Naționale. Să sperăm că conducătorii spirituali ai acestei biserici vor voi să profite de a-ceastă situație pentru ca în bună înțelegere cu toți reprezentanții ortodoxiei, să-i hărăzească a-cestaia pacea și unitatea de care are nevoie, pentru a se putea afirma ca o puternică ramură în sînul comunității creștinești, iar în fața lumii civilizate ca un factor important al buniei înțele-geri dintre popoare.

Dimitrie Beratti
s l a r ș i t

INFORMAȚIUNI

Din Tară

Pentru cinstirea cărții.

În vremea de după Marele Război a crescut în tinerimea noastră pornirea spre jocuri, desfrătări și a lăsat-o mai moale cu cartea. Starea aceasta a început a se simți la examenele școlare ale acestei tinerimi și în fiecare vară, se aude că tinerimea noastră este cât se poate de slabă la carte. Pentru a îndrepta ceva în această stare de lucruri, ziarul *Adevărul Literar* a luat măsura de a înființa concursuri literare, la care să poată concura școlarii din toată țara, așa cum face Societatea «Tinerimea Română» pe o scară mai mare în lunile Mai-Iunie. Concursurile *Adevărului Literar* au început de anul trecut. Anul acesta, s'au prezintat la concurs încă pe atâția școlari ca până acum, *Adevărul Literar* se bucură de bune rezultate și spune că:

«Astfel de concursuri, făcându-se într'un șir de ani, vor contribui într-o oarecare măsură la reîntoarcerea elevilor spre carte și spre literatură—lăsate în timpul de față în urmă din pricina sporturilor, cinematografului și petrecerilor de treaptă inferioară, tineretului mărgindu-se la activitatea strict necesară pentru obținerea diplomelor».

Mai adaugă că fetele ies de multe ori mai bine decât băieții la astfel de concursuri și dă ca explicație faptul că ele sunt luate de sporturi mai puțin decât băieții.

Sărbătorile școlarelor de altă lege în România.

— În școlile fiind copii de legi felurite, urmează și noi toți școlarii să acesăși sărbători. — Ministerul școlilor, având aceasta în vedere, a rânduit ca:

1) Pentru școlarii catolici, să se dea trei zile de sărbători deosebite: Toți Sfinții (1 Noemv), Neprihănită zămislire a Sfintei Fecioare (8 Decembrie) și Joia Verde (a zecea zi după Rusalii catolice).

2) Pentru reformați și luterani vor fi sărbătorile: Pomenirea Reformei (31 Octombrie) și Joia Verde (aceasta numai la luterani).

De se va întâmpla ca Paștele să nu cadă la catolici și reformați (cu luteranii împreună) o dată cu al ortodocșilor, li se vor da ca zile de sărbătoare și 2 zile la Paști, 1 la Înălțare și 2 la Rusalii.

3) Mahomedanii vor avea o zi pentru Nașterea Profetului (Zerbul Ebel); o zi la Ramazan Bairam (dela 10 zilhișe—12 zile inclusiv), iar la Curban Bairam 3 zile.

4. Evreii vor avea: 2 zile la Roș Hașana (Anul Nou, în Septembrie); o zi la Iom Kipur (ziua Împăcării, zece zile după Anul Nou; Săcut 4 zile (2 la început, 2 la sfârșit); 4 zile la Paști (2 la început și 2 la sfârșit) Rusalii 2 zile.

La această măsură a Ministerului, noi nu înțelegem un singur lucru:

De ce catolicilor și reformaților (cu luteranii) i se îngăduie 2 zile la Rusalii? Doar Rusalii cad totdeauna Duminică, prin urmare aceasta nu e vacanță. Mai rămâne o zi. Dar aceasta numai la noi, ortodocșii, căci nu-mai noi avem Sf. Treime a doua zi după Rusalii, pe când la catolici și reformați (cu luteranii), a doua zi de Rusalii e o zi de lucru, iar Sf. Treime vine tocmai la o săptămână, tot Duminică. Această scutire de Rusalii este fără nici un temei. Dacă ziua Sfintei Treimi nu se ține la noi, care o avem, Luni după Rusalii și avem Târgul deschis, cum să se ține la catolici, care nu o au atunci, ci tocmai Duminică următoare? Iar de se va spune că se țin tot Rusalii și a doua zi, răspundem că, adevărat, Nemții au vacanță de o săptămână la Rusalii. Dar aceasta nu e zi de sărbătoare. E obiceiul vieții lor, dar nu e lucru al ortodocșilor religioși. Ce zor avea decii Ministerul nostru să fie măsura altor State? Ții seamă de religionea școlarelor, dar de obiceiuri care nu sunt ale religiei? Că ai lor le-or fi pus sub învelişul religiei, se poate. Dar pot ei să ne lege la gard după gust?

— Uniții la Toplița.

— Tocmai în localitatea unde Patriarhul își are așezarea sa părintească, la Toplița, uniții și-au ridicat biserică și au sfințit-o prin Episcopul Alexandru dela Lugoj, în ziua de Schimbarea la Față. Nu e nimic, Acum la Toplița este mănăstire, despre care Renașterea, revista episcopiei Clujului, a arătat de curând că, prin slujbele ei, bate pe toți uniții și pe toți sectanții pe o rază de peste 60 de kilometri în jur. Oamenii vin la slujbele mănăstirii, iar uniții bat din buze și scrâșnesc din dinți.

— Articol împotriva beției.

Universul dela 14 August a. c. scrie un articol împotriva primejdiei beției, în care spune că starea din România «este cea mai îngrijitoare cu putință». În această chestiune, spune autorul, tot ce s'a făcut la noi a fost numai din partea particularilor, pe când Statul a fost foarte nepăsător în chestiunea aceasta. Zice că în deobște în țările latine, e mult mai multă moliciune în înfrânarea spirtoaselor, pe când alte țări, ca Suedia, Norvegia mai de mult; America acum, a pus un greu frâu asupra lor.

— Serviciul religios dela Calea Ferată.

— Acest serviciu se deslinșase mai înainte. Acum aflăm că s'a înființat din nou, sub aceiași cărmuire pe care a avut-o, a Arhimandritului Galațion Cordun. Această înființare e îmbucurătoare, după cum am socotit pagubă deslinșarea. Cu o îndrumare mai mizeră ca cea din trecut, ferindu-se de greșelile trecute, ea va putea face mult bine și a aduce multe foloase.

— Mulți învățători la Văleni de Munte.

— Din scrisul învățătorului Gheorghe Racoți («Neamul Românesc», 18 Aug. a. c.) aflăm că 106 învățători și învățătoare au urmat anul acesta cursurile dela Valeni-de-Munte. Dintre aceștia, 70 erau numai învățătoare. Deci mai mult pe învățătoare decât pe învățători le trage inima la lumină. Semn al vremii!

— Sărbii slobozi la noi, noi la ei nu.

— După cum citim în Epoca (10 August a. c.), Statul iugoslav nu dă voie arhitecților și artiștilor din România să primească lucrări de biserică pe pământul iugoslav. Dar în comuna sârbească «Săpetru» din județul românesc Timiș Torontal, Sărbii ridică o biserică și au tocmai la lucrul ei numai arhitecți și pictori din Serbia.

— A murit Benedeck Elek.

Benedeck Elek a fost un scriitor ungur, care dela 1919, locuia în satul Băjeni din județul Odorhei de peste munți, locul său de naștere. A fost cel mai mare scriitor de literatură ungurească pentru copii și tineret. Românii de peste munți, care găseau scrierile ungurești atât de apăsător pentru cugetul lor, se împăcau totuși cu Benedeck Elek, pentru că el nu era nimic din ura asupra altor popoare. De tânăr s'a apucat de munca scrisului. A redactat revista împodobită cu zugrăviri Orszag Vilag (Lume și Tară) de asemenea a redactat ziarul politic Magyar Nep (Poporul unguresc) și un ziar pentru copii cu numele En Ujságom (Ziarul meu). Mai cu seamă prin foaia aceasta din urmă el și-a câștigat inima tuturor copiilor, care l-au iubit și citit și după ce au trecut de vârsta copilăriei. A scris și romane «Testamentul și cele șase scrisori», l-au făcut cunoscut prețutindenea. «Cartea măicuții mele», roman pentru copii, i-a adus dragostea tuturor copiilor. În vremea din urmă, el scotea, tot pentru copii, din satul unde locuia, revista Cimbara (Prietenul) care se tipărea tocmai în Satul-Mare. În aceste condiții, munca îi era mai grea, a intrat la ceartă cu ei liberarul la care se tipărea revista. Din încordarea mâniei, i s'a suiat sângele la cap și a murit. Nevastă-sa, cu care trăise fericit 35 de ani, n'a putut răbda traială fără el și s'a otrăvit. Au fost înmormântați amândoi odată în același mormânt.

— Legea cu înființarea jocurilor de noroc își dă roadele.

— Noi am scris împotriva legii de curând votate, prin care jocurile de noroc s'au înființat în Țara Românească, în marile stațiuni de căutare a sănătății. Cum era de prevăzută, roadele nu aveau să întârzie. După cum citim în ziarul Universul, într'o corespondență din Galați, funcționarul comercial Solomon Benglas din acel oraș a pierdut la cazinoul din Constanța suma de 90.000 de lei, care erau ai mai marilor săi, și pe urmă s'a făcut că se sinucide, zicând că banii i s'ar fi furat în tren. Acum mărturisește însă că i-a pierdut la joc.

Mai trebuia în Țara Românească și această ispită!

— Bacalariatul seminarilor.

Până acum, examenele de absolvire dela seminarii, bacalariatul lor, se dădea la școala fiecărui seminar, așa cum d. N. Iorga cere să fie și pentru licee (să se vadă raportul d-lui N. Iorga în Neamul Românesc, 22 Aug. a. c.). Dar acum se schimbă și pentru seminarii. Din toamna aceasta, examenele de absolvire se vor da numai în București (la Seminarul Central) și la Iași (la Seminarul «Veniamina») pentru toți Seminaristii din țară. Anul acesta ele vor începe la 25 Septembrie a. c.

— Serbările dela Severin.

La Turnul Severin, s'au făcut mari serbări, cu prilejul adunării generale a comitetului marelui bibliotecar public din acel oraș. Serbările s'au dat la 15 August și au luat parte la ele d-nii St. Cicio Pop, președintele Camerei; Lugojanu, subsecretar de Stat; Alseanu, directorul general al Casii Școlare; Em. Bucuța, scriitor; Pompiliu Costescu, bibliotecarul bibliotecii «I. G. Bibicescu»; Păr. Coriolan Buracu, deputat și directorul Palatului Cultural din Severin; C. Danciu, prefectul Mehedinților; Virgil Netta, primarul orașului; deputații V. Rădulescu și Pitulescu, Profesorul I. Paulian și alții.

Adunarea generală a bibliotecii a fost numai un prilej pentru a se împotriva amintirea lui I. G. Bibicescu. S'a făcut parastas la mormântul lui, ședință în care s'a arătat munca pentru cultură în Severin și apoi excursiune pe Dunăre și banchet pe malul Dunării în grădina.

— Iar repausul duminical.

Greu mai intră urmarea legii în năruirile țării noastre! Din nou funcționarii comerciali se plâng că legea repausului duminical nu este ținută în seamă. Ei s'au adunat Sâmbătă, 17 Aug. a. c., la sediul Societății «Generala» din București, și au arătat că, după rapoartele pe care le primesc în fiecare săptămână dela secțiunile din țară, precum și din măturisirile delegaților de față, legea e călcată. De aceea au făcut un viu apel către Patriarh ca să ceară guvernului să ia măsuri pentru urmarea legii. Adunarea a hotărât să trimească proteste înaltei Regente, Patriarhului, Primului-ministru, și miniștrilor de interne, justiție și muncă pentru repausul duminical să intre odată în ființă.

— Congres studentesc creștin.

— Intre 1 și 7 Septembrie, se ține la Movila, Tekinghiol, lângă Constanța congresul Federației Asociațiilor studenților creștini din România. Se vor trata chestiuni de morală și creștinitate creștinească.

— Podgoreni dela Nicorești.

— Altă comedie și cu tagma această de oameni. Noi citim tot ce se tipărește în materie de prigonire a beției și de adunări ale cărciumarilor și podgorenilor și țuicarilor și ale tuturor celor se ce pun în slujba beției și împotriva cinstirii Duminicii. Cu toate acestea găsim că discuțiile se ciocnesc. Podgoreni cer apăsarea berei cu taxe grele, ca să fie apărați ei și spun că berea plătește mai puțin ca vinul. Așa spun și podgoreni care s'au adunat la Nicorești, jud. Tecuci din tot ținutul dimprejur și au cerut taxe grele pentru bere. Dar noi am citit nu de mult un articol contrariu în *Universul*, în care, fără gălăveală cu podgoreni, ci numai sprijinind nevoile industriei, berei, arată că aceasta plătește taxe mai grele decât vinul. Apoi atunci cum o fi, că unii spun așa, alții așa?

Podgoreni dela Nicorești au mai cerut deschiderea cărciumilor Duminică după amiază la țară.

SIMFONII DIN TRECUT

versuri de cunoscuta scriitoare

DOAMNA SMARA:

se găsește de vânzare la Redacția ziarului «Cultura Poporului».

Str. Regală No. 16

Prețul 80 Lei

— Cum trăesc Românii din America.

— În aceeași dare-de-seamă despre cuvântul d-lui Prie, citim despre viața Românilor din America, în asemănare cu a celor de aici: «Viața de familie e mai bună acolo (d. Prie vorbește din România, înainte de a se întoarce în America). În Ardeal, viața familiară e bazată pe interes, pe când acolo viața se trăește mai mult pe temei sufletesc».

— O nouă societate împotriva beției.

— S'a înființat în București o nouă societate de luptă împotriva beției, care vrea să lucreze cu mijloace ale minții și cu măsuri practice. Pe lângă slaturi și citiri, pe care vrea să le puie la îndemână, va lucra pentru înființarea de localuri, în care să se găsească băuturi fără alcool. Societatea se numește «Sănătatea noastră» și, încheierea ei, spune:

«Sau ne vom putea salva pen-tru că putem fi un popor sănătos, viguros și pe viitor; sau vom ajunge, cu timpul, un popor alcoolizat, degenerat și condamnat la peire...»

Li dorim toată izbândă și nu, după o bucată de vreme, să nu mai auzim de ea, cum e cu multe alte societăți.

— Cel cu complotul și Biserica.

— Ziarele au publicat știrea despre un complot urzit la noi și că toate cercetările s'a făcut și acum cei găsiți vinovați au fost trimiși în judecată. Dar în ziarul «Universul» (19 Aug. a. c.) noi citim punctele de vină care li se aduc și în ele găsim tot năzuințe măntuitoare pentru țară. Este mai cu seamă una care ne bucură și ne încântă. La punctul 11, complotiștii cer: «Proponderența ortodoxiei în viața națională».

Din ce a publicat «Universul» nu se vede uneltirea împotriva țării.

— Nu te mai înțelegi cu oamenii.

— În chestiunea îfrăului pus beției în America, oamenii au păreri foarte împărțite. Unii zic așa, alții așa. Și nu e vorba de păreri pe care și le dau cei de aici, ci de spusele celor dela țara locului. Astfel, în *Universul* dela 19 Aug. a. c., se face o dare-de-seamă despre ce a spus d. Adam Prie, român din America, despre urmările îfrăului pus beției acolo. D. Prie a fost la noi cu prilejul serbărilor Uniții și a călăuzit ceata de Români veniți de acolo la noi. Domnia sa este președintele Uniunii și Ligii societăților românești din America și directorul ziarului «America». Ei bine, cu privire la oprirea beției în America, domnia sa a spus că a avut urmări nenorocite: «a înmulțit contrabandele, a sporit polita băuturii și a făcut să crească criminalitatea în chip îngrijitor».

Cu toate acestea în America mai trăește și Ford, marele fabricant de automobile, persoană a cărei cuvânt înseamnă ceva în America. Ei bine, despre Ford, ziarul *Dimineața* dela 21 August a. c., sub titlul «D. Ford și prohibițiunea» scrie:

«Henry Ford nu admite băuturi în întreprinderile sale. Marele industriaș american lămurăște într'un interviu, părerea sa despre raportul dintre muncă și consumul de băuturi alcoolice.

«Băuturile spirtoase n'au făcut până acum bine nici unui om, declară Ford. Deaceia sunt căntra consumului de alcool sub orice formă. Nu vreau să am nici un muncitor care bea. Nu ne putem permite luxul de a da pe mâna unui muncitor care bea alcool, chiar în afară de orele de lucru, mașini în valoare de mii de dolari și a pune, astfel, în joc vieți omenești. Nu pot admite un om în slujba mea, a cărui gură miroasă a rachii sau care frecventează debitele ilegale de băuturi spirtoase.

«Ford a adăugat că, de când s'a introdus prohibițiunea alcoolului în America, a constat în uzinele sale o deosebire remarcabilă.

«Prohibițiunea nu mai poate fi pusă în discuție, fiindcă face parte integrală din constituția americană».

Se mai potrivește aceasta cu ce spune d. Prie?

— Potlogările dictaturii.

Sunt oameni azi care cred că o dictatură ne-ar putea vindeca de relele noastre, ca și cum îndreptarea unei obști vine din îngrediri din afară și nu dintr'o înnoire și îndreptare a sufletului. Doar se vede că același sistem parlamentar care, la noi nu aduce roade, fiindcă suntem cu năruvirile pe care le avem, aiurea rodește (în Anglia și în toate țările Europei scandinave, pentru că starea sufletului este alta).

Nici dictatura însă nu îndreaptă năruvirile, ci și le furizează pe ale ei, după cum se vedește cu ce se petrece în Italia. Căci, ca orice dictatură, trebuie să și dea în teapă și să înceapă cu încălcăturile ei. Deși la noi se spun acum toate bunățile despre Italia și credem că, în multe privințe vor fi, dar nu se spun și relele care sunt și care merg legate de domnia dictaturii. Ele încep însă a se da pe față. Căci, după o telegramă din Paris, pe care o citim în ziarul «Dimineața» dela 17 Aug. a. c., buletinul de știri «Italia», tipărit la Paris de «Asociația antifascistă», tipărește, la rubrica «Scandaluri fasciste»,

un articol în care arată marile hoji săvârșite de oamenii lui Mussolini. Orașul Milano a fost sărăcit și încărcat de datorii. Unde veniturile arătau prisosuri, acum arată scăderi. Așa a pățit societatea de tramvaie din acel oraș.

Era de așteptat și cu cât va trece vremea, cu atât vom auzi mai multe. Nu se pot înfrânge atât de ușor legile vieții, după care toată îndreptarea vine din adâncurile sufletului.

— Dicționar pentru limba evreiască de azi.

— Limba evreiască e cea în care s'a scris Biblia Evreii sioniști însă, adică acei care vor să puie stăpânire pe Palestina și s'o facă țară a lor, în dorul lor naționalist, vor să dea din nou viață limbii vechi evreiești și s'o facă a fi vorbită de tot poporul. Dar cum să faci față cu o limbă de acum 3000 de ani, în care erau numai puține cuvinte. la atâtea trebuințe ale vieții de azi, pentru care nu ai cuvinte? Evreii însă nu se lasă, ci caută să croiască înțelesuri nouă pentru cuvintele vechi ori să adauge alte cuvinte, care se găseau mai târziu în limba tălcuirii Biblii numite Talmud. Pentru aceasta o casă de tipărire din Palestina cu numele «Davit», tipărește acum un mare dicționar evreiesc-englezesc, în care să se cuprindă toate cuvintele nouă ale acestei limbi evreiești înnoite.

— Fapta vitească a unui cercetaș.

— În Intia jumătate a lunii August, a fost în București un foc în care și-au găsit moartea prin înăbușirea fumului doi bătrâni, în strada Triumfului. Un cercetaș, tânărul *Georgescu St. Ioan*, s'a repezit prin foc și fum ca să-i scoată afară. I-a scos, dar ei muriseră. Oricum, fapta vitească tot măreț ră-mâne. În mijlocul atator răutăți a tinerilor de azi, se cuvine să pomenim fapta aceasta de cinste.

Din Străinătate

— Concordat între Jugoslavia și Vatican.

— O telegramă particulară din Belgrad, cu data de 21 Aug. a. c., spune că, la începutul lui Septemvrie a. c., se vor începe acolo tratative pentru încheierea unui Concordat între Jugoslavia și Vatican. Au mai fost tratative și în 1925, dar n'au ajuns la vreun capăt și au fost rupte.

— Pildă bună dela Paris împotriva teatrelor destrăbălate.

— Parisul are un prefect de poliție care nu lasă teatrele de capul lor. Li chiamă *Chiappe* și e corsican de origine. Știji ce gură au făcut unele ziare la noi când d. C. Kirjescu, directorul învățământului secundar din Ministerul Școlilor a luat măsuri pentru școlarii să nu se mai ducă la bucățiile teatrale scârnavă. Nu s'a uitat, că a fost astă primăvară. El, iată, la Paris prefectul poliției a oprit jocul bucății «Renaissance» A fost pusă alta cu numele «Passions». Dar nici cu aceia n'a mers. Fiind deochiată, n'a lăsat o să fie jucată. Zvâpăiații fac gură, dar oamenii cu cuvîntă zic că bine face.

Să ne temem de ei, fiindcă fac gură și să nu-i punem în îfrău? Revista *Clipa* din București care ne-a batjocorit pe noi când am luat apărarea d-lui Kirjescu să sară acum asupra prefectului dela Paris. S'o fi amestecat și acela unde nu-i fierbe oala (noi ne amestecam unde nu ne fierbea coliva—vorba *Clipei*), o fi și prefectul Parisului mai puțin civilizată ca clipagii noștri.

— Luptele dintre Arabi și Evrei în Ierusalim.

— Țările în care se mai dau azi lupte religioase sângeroase sunt India și Palestina. Din când în când citim despre ciocnirile dintre Hinduși și Mohametați în India, și deasemenea, între Arabi și Evrei în Palestina. Telegrama eșite în ziarele dela 25 și 26 Aug. a. c. vestic despre morți și răniți în luptele dintre Arabi și Evrei în Ierusalim. Se luptă spun știrile pentru «Zidul Plângerii». Au mai fost lupte de acestea tot

pentru același lucru și acum au început tar. Zidul Plângerii sunt rămășițe din templul de odinioară al lui Solomon, ziduri vechi, la care Evreii vin și plâng jalea poporului lor și se roagă lui Dumnezeu pentru o stare mai bună. Acele ziduri țin de Moscheia lui Omar, deci un loc de închinare mohamedan, care se ațâță chiar pe locul fostului Templu a lui Solomon. De aceia Arabii mohamedani sar asupra Evreilor care vin la acest zid.

— Dela teatru la mănăstire.

La 9 Iulie a. c., a murit în Franța *Eva Lavalliere*, odată vestită jucătoare în teatru, iar mai apoi intrând în mănăstire. A murit călugăriță. A murit trei ani prin sate din Africa de meza-noapte îngrijind de copiii arabilor.

Din viața obișnuită de toate zilele, scrie *Nichifor Crainic* (Curantul, 29 Iulie c.), s'a simțit imboldită către culmile strălucitoare ale vieții. Ți se pare mult mai dulce decât traială moșnit de fiercare zi, totdeauna acelaș. Dar după ce a gustat dulceața a izbânzilor lumești, le-a găsit și pe acestea deșarte. «Din culmea slaviei și a strălucirii pământiești, sufletele aiese, care au de îndeplinit o menire, cuprind dintr'o dată adanca deșertăciune și nonsensul vieții lipsite de Dumnezeu. În această fulgerătoare descoperire, își are izvorul marile convertirii pe care le cunoaște istoria creștinismului».

— Biblioteca din Louvain, deschisă din nou.

— Louvain a fost or. șul din Belgia, care a suferit grozav pe urma războiului și a prădăciunilor Nemților. Avea o bibliotecă stașnică, din care au rămas ruine. Dar după război, Belgienii s'au pus pe muncă și acum au putut-o deschide din nou. Nemții au dat înapoi cele 300.000 de cărți luate, între care 300 de manuscrise din veacurile XV și XVI iar unul din veacul XI. Au mai venit apoi felurite dani, așa că numărul cărților acum s'a ridicat la 450000. Marea Britanie a dat 55000, Franța 33.000, Japonia a strâns bani în țară între locuitorii ei, care s'au ridicat la peste 25 milioane de franci, un iubitor de cărți din Boston (Statele Unite din America de Nord) a trimis jumătate din cărțile prețioase pe care le avea, între care și una care a fost a lui Henric III.

Astfel vestita bibliotecă și-a luat ființă iar.

— Trei congrese de educație la Geneva.

— O telegramă din Geneva, cu data de 22 August c., trimează de Agenția telegrafică Rador, spune că în curgereea acestei luni de August, s'au ținut acolo nu mai puțin de trei congrese internaționale de educație.

1. A doua adunare generală a *Biuroului Internațional de Educație*. Care servește de centru de informații pentru toate privește educațiunea, lucrând ca organ de documentare și de studiu într'un duh cu totul științific și închinat adevărului.

2. Intâia conferință mondială, pentru educarea și lucrul înfirmilor;

3. Congresul pedagogic internațional al Federației asociațiilor de educație.

La aceste congrese, au luat parte ca la 1500 de delegați din cei mai de seamă delegați ai învățământului din toate țările lumii. Au fost, de asemenea, și reprezentanți ai celor mai însemnate organizații internaționale care se interesează de chestiunile educaționale, precum Societatea Națunilor; Institutul Internațional de Cooperare Intelectuală; Societatea Tinerilor Creștini (YMCA) Junior Red Cross (Crucea Roșie tinerescă); Biurul Internațional al Muncii. Din partea acestui din urmă, însuși d. *Albert Thomas*, fostul ministru francez, a ținut o însemnată conferință de s'pre «Munca și Educație».

Scopul acestui din urmă congres a fost reforma sistemelor de educație, pe temeiul ideii de a târnare a poporului unul de altul, adică dezvoltarea trăsăturilor proprii fiecărui popor, dar și a trăsăturilor comune întregii omenii, prin cunoașterea și ajutorul unuia la față de altul. Expozițiunea pedagogică întocmită cu prilejul acestor congrese a arătat în chip viu cum se ajunge la rezultate practice.

APEL CREȘTINESC

Pentru Biserica «Sf. Gheorghe» din Cerdac-Slănicul-Moldovei

Y Y Y

«Cultura Poporului» s'a manifestat nu numai prin scrisul ei neprihănit, dar și prin lapte caritabile. Citirea gazetelor au sprijinit, cu jertfa lor bărească, multe cauze sfinte. De aceea noi avem încredere în dărnicia cititorilor noștri. Creștinii din Cerdac-Slănicul Moldovei se roagă umiliți către cei cu dare de mână și cu inima creștinească să-i ajute a și refacă Biserica distrusă de furia războiului trecut. «Cultura Poporului» și prin ea cititorii nu pot rămâne stăna de peatră la străgătul înduioșător al credincioșilor

sărăci din Cerdac-Slănicul-Moldovei, și de aceia deschidem o colecție în coloanele gazetei. Ceeace nu poate face statul pen-jinit, cu jertfa lor bărească, multe cauze sfinte. De aceea noi avem încredere în dărnicia cititorilor noștri. Creștinii din Cerdac-Slănicul Moldovei se roagă umiliți către cei cu dare de mână și cu inima creștinească să-i ajute a și refacă Biserica distrusă de furia războiului trecut. «Cultura Poporului» și prin ea cititorii nu pot rămâne stăna de peatră la străgătul înduioșător al credincioșilor

N. C. Munteanu-Muntmarg Președ. de onoare al comit. de construcția Bisericii «Sf. Gheorghe» din Slănic
Diac. V. H. F. Lei 100